

SCHOOLGIDS 2011 - 2012

FOEKE SJOERDS SKOALLE

1.	INHOUDSOPGAVE	3
2.	Voorwoord	5
3.	De schoolvereniging	6
4.	De schoolorganisatie	6
5.	De geschiedenis van de school	7
6.	Identiteit van onze school	8
7.	Inhoud van ons onderwijs	9
8.	Zorg	16
9.	Resultaten	20
10.	Kinderopvang	22
11.	Activiteiten en vieringen	24
12.	Contacten school-gezin	27
13.	Ouderhulp	29
14.	Schoolregels	30
15.	Financiën	31
16.	Schoolverzekering	32
17.	Leerplicht	33
18.	Veiligheidsbeleid	33
19.	Samen verantwoordelijk	36
20.	Schooltijden	38
21.	Vakantierooster	38
22.	Groepsindeling	39
23.	Gymnastiek- en zwemtijden	39
24.	Medezeggenschapsraad	40
25.	Schoolcommissie	40
26.	Namen en adressen	41

2. VOORWOORD

De basisschool.... een stukje van je leven

De basisschool is een stukje van je leven. Voor de kinderen en voor u. Jarenlang is er diezelfde weg van huis naar school en weer terug. In de loop van de jaren vertrouwt u uw kind zo'n 7600 uur toe aan de zorg van de juffen en de meesters van de basisschool. Dat is een belangrijk deel van een kinderleven. Een basisschool kies je dan ook met zorg.

Sinds 1996 functioneren 16 scholen voor PCBO in de gemeente Dongeradeel onder één schoolbestuur. Het beleid van "deregulering en autonomievergroting" van het ministerie van onderwijs heeft tot een enorme taakverzwaring voor schoolbesturen geleid. Bovendien nemen de financiële risico's hand over hand toe.

Om samen sterk te staan voor het behoud van het Protestantisch Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Dongeradeel hebben de meeste PC-scholen de handen ineengeslagen en zich aangesloten bij de nieuwe Vereniging voor PCBO Dongeradeel. Gezamenlijk denken we de uitdaging van de toekomst beter aan te kunnen.

Betekent dit nu ook dat alle scholen van de Vereniging zich voortaan op dezelfde manier zullen presenteren? Met andere woorden: zullen de scholen hun specifieke eigenheid opofferen aan een gemeenschappelijk prototype PCBO Dongeradeel?

Nee, beslist niet! Iedere school heeft zo haar eigen cultuur, systeem en kwaliteit. Dat maakt de Vereniging van PCBO-Dongeradeel ook tot zo'n bijzondere club.

"Gemeenschappelijk waar het kan, ieder voor zich waar het moet!"

Deze schoolgids is daarvan alvast een bewijs. Gezamenlijk presenteren we ons aan u, maar iedere school zelf kleurt de onderwijskundige identiteit in.

Scholen verschillen immers in manier van werken, in sfeer en in wat kinderen er leren.

Scholen kiezen voor verschillende kwaliteiten. Deze schoolgids wil u helpen om bewust voor een school te kunnen kiezen.

In de schoolgids beschrijft onze school doelstellingen, werkwijze, sfeer en de resultaten die worden behaald. We vinden het heel belangrijk om u goed te informeren, zodat u zich ook betrokken weet bij het gebeuren in en rondom de school. Goed onderwijs is een gezamenlijk belang. In de school als lerende organisatie is het streven naar kwaliteit nooit af. Het kan altijd nog beter.

Onder de schoolbevolking hebben wij in 2010 een enquête gehouden. Opvallend was dat de ouders zich in hoge mate positief uitspraken over de kwaliteit van onderwijs op de Foeke Sjoerds Skoalle. Een school waar:

- kinderen graag naar toe gaan en zich veilig voelen
- open met ouders wordt gecommuniceerd
- team en ouders gezamenlijk - maar ieder met een eigen verantwoordelijkheid - kinderen begeleiden en opvoeden
- de zorg voor het kind centraal staat
- bij voortdurende verbetering wordt gewerkt aan verbetering van de kwaliteit van het onderwijs

Ook in de toekomst zullen we ons als team, schoolcommissie en bestuur trachten in te zetten voor deze kwaliteit. In samenwerking met u als ouders en met elkaar als collega's willen wij, geïnspireerd door het evangelie, zorg dragen voor continuïteit en kwaliteit van positief christelijk onderwijs in Noord-Oost Fryslân.

Wij hopen u met deze schoolgids van dienst te zijn. Vanzelfsprekend bent u altijd welkom voor een toelichting.

3. DE SCHOOLVERENIGING

De Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs (PCBO) in Dongeradeel is met haar 16 scholen één van de grootste verenigingen op dit terrein in Fryslân. Door haar grootte loopt zij het risico dat de communicatie binnen de vereniging niet al te vlot verloopt. Om aan dit bezwaar tegemoet te komen is aan elke school een schoolcommissie verbonden. Deze commissie bespreekt alle zaken die haar school aangaan. Waar nodig geeft zij gevraagd of ongevraagd advies aan het adviesplatform. Van iedere schoolcommissie zit één lid in het adviesplatform. Dit adviesplatform adviseert het deskundigen bestuur. Dit deskundigen bestuur is belast met de voorbereiding en de uitvoering van de bestuursbesluiten. Aan iedere school is ook een medezeggenschapsraad (MR) verbonden. Deze bestaat uit vertegenwoordigers van het personeel en van de ouders. Voordat bepaalde bestuursbesluiten uitgevoerd kunnen of mogen worden, moet eerst de MR gehoord worden. Dit is allemaal bij wet geregeld. Om te voorkomen dat het bestuur voor schooloverstijgende zaken met 16 afzonderlijke medezeggenschapsraden moet praten, is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad ingesteld (de GMR). Deze raad spreekt eventueel namens alle 16 MR-en. Sinds 1 juli 2000 is er aan de vereniging een bovenschoolse directie verbonden.

4. DE SCHOOLORGANISATIE

De naam van onze school is:

Foeke Sjoerds Skoalle

U kunt het schoolgebouw vinden aan de Langgrousterwei 21,
9137 RL Oosternijkerk.

Telefoon: 0519 - 24.15.30

Fax: 0519 - 24.19.48

Directeur: dhr. O. Bouma

E-mail:

directie@foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl

Onze school is een school voor Prot. Chr. Onderwijs.

In mei 2003 is een ingrijpende verbouwing gerealiseerd. Met een 5^e leslokaal, een personeelskamer, een IB-ruimte en een nieuwe directiekamer. Daarnaast zijn verschillende ruimten ingrijpend gereorganiseerd en voldoet het gebouw weer aan de normen van deze tijd. Verder heeft peuterspeelzaal 'De Bernejister' een plek gekregen in ons gebouw. In december 2006 is het 6^e leslokaal opgeleverd en in gebruik genomen. Onder invloed van de opheffing van De Tarissing in het naburige Nes zijn alle kinderen naar de Foeke Sjoerds Skoalle 'verhuisd'. Hierdoor stijgt het leerlingen-aantal op de teldatum 1 oktober structureel naar ongeveer 130 kinderen. Daarnaast is onze school per 1 augustus 2006 een fusie aangegaan met de Tarissing.

Aan onze school werken een elftal groepsleerkrachten, die naast hun lesgevende taak ook een aantal andere taken hebben. Twee leerkrachten binnen onze school zijn belast met een bijzondere taak: de ICT'er (Informatie en Communicatie Technologie en de Interne Begeleider (de IB'er).

De ICT'er is verantwoordelijk voor de informatica op onze school en de IB'er heeft een extra verantwoordelijkheid betreffende extra hulp aan leerlingen (de zorgverbreding). Op onze school nemen communicatie en registratie van het werk van de leerlingen een belangrijke plaats in. We werken op onze school in het leerstofjaarklassensysteem en vanaf groep 3 veelal volgens methoden. Extra hulp aan 'opvallende' leerlingen geven we in de klassensituatie, maar dat kan ook in groepjes buiten de klas gebeuren. Verder is er vier dagen een onderwijsassistent aan onze school verbonden, die in de groepen, naast de groepsleerkracht, kinderen begeleidt.

5. DE GESCHIEDENIS VAN DE SCHOOL

In juli 1865 werd een vereniging in ons dorp opgericht om te komen tot een christelijke school. Deze christelijke school werd op 3 maart 1868 geopend. Deze feestelijke opening vond plaats in een schuur, omdat het schoolgebouw zelf nog niet klaar was.

Omdat ook kinderen uit de ons omringende dorpen, waar nog geen christelijke school opgericht was, naar de school in Oosternijkerk gingen, liep het aantal leerlingen op tot tweehonderd. In 1890 kreeg de Doleantie zijn beslag en vele hervormde ouders stuurden hun kinderen niet meer naar de christelijke school, daar vrijwel het gehele bestuur der school met de Doleantie was overgegaan.

Pas in 1910 stapten beide kerkelijke richtingen op schoolgebied weer bij elkaar.

Intussen was de éénklassige school aan de Langgrousterwei te klein geworden. Het werd afgebroken, men gaf in de tussentijd les in het gereformeerde kerkgebouw, en in 1902 werd het nieuwe schoolgebouw geopend.

Was het oude gebouw van 1868 éénklassig, het gebouw van 1902 was drieklassig. In 1950 werd het huidige gebouw opgericht, welke school voor het eerst de naam "Foeke Sjoerds Skoalle" droeg. Deze naam is een eerbetoon aan de geschiedenis-schrijver/schoolmeester Foeke Sjoerds die van 1742-1770 schoolmeester én historieschrijver van ons dorp was.

Het schoolgebouw van 1950, aanvankelijk vierklassig, werd al spoedig uitgebreid met nog een lokaal.

De Vereniging voor Christelijk Kleuteronderwijs werd opgericht op 9 augustus 1955. Op 12 januari 1959 werd na vele besprekingen en grote inzet van het bestuur eindelijk de kleuterschool geopend. Het houten gebouw droeg de vrolijke naam "Blier Begjin".

Op maandag 5 juni 1973, dus 14 jaar later, werd er naast de school een nieuw gebouw

betrokken, dat officieel geopend werd op 28 augustus 1973.

In 1983 liep het leerlingenaantal dusdanig op dat er een tweede leidster mocht worden benoemd. Een lokaal van de lagere school werd voor de kleuters aangepast. Intussen zijn de beide verenigingen opgegaan in één nieuwe vereniging, namelijk: Vereniging tot Bevordering van Christelijk Nationaal Basisonderwijs te Oosternijkerk. Op 1 augustus 1985 vond overal in het land en dus ook in Oosternijkerk de integratie plaats van kleuteronderwijs en lager onderwijs. Onze school voor 4 tot 12 jarigen heet dan: Foeke Sjoerds Skoalle voor Christelijk Nationaal Basisonderwijs. In ditzelfde jaar 1985 hoopte het schoolbestuur toestemming te verkrijgen tot het bouwen van een nieuwe school. De school werd echter niet afgebroken, maar er vond wel een ingrijpende verbouwing en uitbreiding plaats. Zo werd de school aangepast aan de eisen die destijds in het onderwijs golden.

Met deze verbouw werd in het najaar van 1985 begonnen. Tijdens deze periode kon de school niet worden gebruikt. De vier klassen vonden een plaats in het oude kleuterschoolgebouw, het lokaal van de Hervormde Gemeente en in dorps huis "De Terp". In juni 1986 is de verbouw voltooid, terwijl de vernieuwde school in augustus feestelijk geopend wordt. De naam "Blier Begjin" verdwijnt en kleuters en lagere schoolkinderen komen voorgoed onder één dak.

Op 1 januari 1996 zijn in het kader van de bestuurlijke schaalvergroting 13 besturen en 17 scholen in Dongeradeel opgegaan in één nieuwe vereniging. Ook onze school trad toe tot deze vereniging.

Mei 2002 ondergaat de school opnieuw een ingrijpende verbouwing, waarbij het specifieke uiterlijk prachtig bewaard blijft, eigenlijk hersteld wordt. Een uitbreiding waarbij de school in oppervlakte bijna twee keer zo groot wordt. Naast het, zo lang gewenste 5^e leslokaal, krijgen de peuters van peuterspeelzaal 'De Bernejister', die jaren in Hervormd Lokaal en dorps huis 'De Terp'

verbleven, een plek in ons gebouw. Op 9 mei 2003 hebben de kinderen van de school en van peuterspeelzaal 'De Bernejister' de vernieuwde Foeke Sjoerds Skoalle feestelijk geopend. Als eerste school in de gemeente is onze school een onderwijsvoorziening voor kinderen van 2 ½ t/m 12 jaar.

Door de sluiting van de school in Nes kreeg onze school in 2006 een extra aantal leerlingen en door de aanhoudende groei van eigen leerlingen kon in de loop van 2006 een extra lokaal worden aangebouwd. Nu in gebruik als 6^e leslokaal maar bedoelt als tweede lokaal voor de groepen 1 en 2. Het werd in januari 2007 in gebruik genomen.

6. DE IDENTITEIT VAN ONZE SCHOOL

Identiteit heeft alles te maken met hoe we tegen de dingen van het leven aankijken en hoe we daar mee omgaan. Het geeft richting aan hoe we denken over: het kind, het onderwijs, de omgang met elkaar, de maatschappij. Voor ons gaat het hierbij om het streven naar een leefbare aarde, een leefbare school. Belangrijk daarin vinden wij: luisteren naar elkaar, verdraagzaamheid, elkaar respecteren. Wij zien de Bijbel hierin als het uitgangspunt van ons denken en doen en proberen de Boodschap die God ons gegeven heeft door Zijn Woord na te leven en uit te dragen. Vanuit deze basis betekent dat voor onze school dat wij:

- Als teamleden gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen en elkaar helpen en stimuleren in een goede sfeer om tot een optimale begeleiding te komen van de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd.
- Een klimaat willen scheppen waarin het kind zich veilig en geborgen voelt zodat het zich op een goede manier kan ontplooiën.
- Oog hebben voor het unieke karakter van het kind.
- Het kind de ruimte willen geven voor eigen inbreng en het leren respecteren van elkaars mening.

- Een onderlinge positieve samenwerking willen stimuleren.
- Extra zorg besteden aan kinderen die dat nodig hebben.
- Kinderen het gevoel willen geven dat ze er toe doen, dat ze belangrijk zijn, dat ze iets kunnen.

Vanuit die gedachte willen de leerkrachten hun dagelijks onderwijs vormgeven.

Visie op onderwijs en leren

In onze visie op onderwijs en leren draait het om 'ontmoeting' en 'interactie'. Het volgende Zoeloe gezegde geeft heel kernachtig de richting en sleutel aan: "Umuntu ngumuntu nagabantu", hetgeen in een vrije vertaling zoveel betekent als:

'Door de mens, word ik mens'

Het verwoordt de betekenis van ontmoeting en interactie voor de ontwikkeling. Leren doe je nooit alleen.....!!!! Interactie is van wezenlijk belang bij leren; het is een emotionele basisbehoefte.

Verschillen tussen leerlingen zijn uitgangspunt in ons 'adaptieve' onderwijs.

Voldoen aan de emotionele basisbehoeften is een belangrijke opgave voor het 'adaptieve' onderwijs. Om tegemoet te komen aan verschillen tussen kinderen en aan hun emotionele basisbehoeften zal de interactie in de klas geïntensiveerd moeten worden en het accent moeten verschuiven van de interactie tussen leerkracht en groep naar die tussen leerlingen onderling. Nieuwe organisatie- en werkvormen, gericht op samenwerking van leerlingen, sluiten daar goed op aan.

Vaak zeggen we dat kinderen 'lekker in hun vel moeten zitten' en dat dit een voorwaarde is om te kunnen leren. 'Waarom' en 'hoe' kinderen leren en wat daarvoor nodig is kan voor een deel worden verklaard uit:

de behoefte onzekerheid te reduceren

De wereld rond het kind is uitdagend, vol verrassingen en nieuws, nodigt uit tot exploratie, maar op basis van een zekere balans; een gevoel van voorspelbaarheid en

een zekere controle over de situatie wordt als 'prettig' ervaren.

de behoefte zich competent te voelen
Geloof hebben in je eigen mogelijkheden. Weten dat je, in ieder geval, 'iets' goed kunt.

de behoefte aan autonomie

Dit is o.a. de vrijheid om zelf een deel van de gang van zaken, het leven, de uitvoering van de taak, te kunnen bepalen.

de behoefte aan een goede relatie

Een band/relatie hebben met leerkrachten en/of medeleerlingen. Vertrouwen hebben in de ander, behoefte aan waardering en het gevoel hebben dat anderen met je om willen gaan, je 'aardig vinden.'

Bij het vormgeven van het onderwijs aan kinderen op de Foeke Sjoerds Skoalle zullen de basisbehoeften kernbegrippen moeten zijn.

7. INHOUD VAN ONS ONDERWIJS

Dit hoofdstuk beschrijft datgene dat een kind leert bij ons op school. Want al houden we bij ons onderwijs rekening met de actualiteit, de leerstof ligt voor een belangrijk deel vast in de methoden die we gebruiken. Kinderen leren verschillende vormen van samenwerken, maar ook het zelfstandig werken vinden wij waardevol. De doorgaande lijn van groep 1 tot en met 8 is voor elk kind, maar ook voor de inhoud van het onderwijs, van groot belang. In ons schoolplan vindt u uitgebreide informatie over onze school en onze werkwijzen. Indien u belangstelling hebt om dat in te zien, dan is dat mogelijk.

Groepen 1 en 2

Visie op leren van jonge kinderen

Jonge kinderen leren veelal via spel en spelen. De specifieke kleutermaterialen dagen kinderen uit om actief bezig te gaan. Jonge kinderen willen graag zelf iets doen, actief bezig zijn (handelen). In de leeftijd tussen vier en zeven jaar gaan kinderen steeds meer over tot hanteren van formele leertaken. Een kind kan zich ontwikkelen in een positief klimaat en in een goed afgestemde leeromgeving.

In de kleutergroepen wordt aan de 4/5 en 6 jarigen gemengd lesgegeven. In deze groepen worden de activiteiten rondom een thema aangeboden. Er wordt drie tot vier weken aan een thema gewerkt. Zes van de aangeboden thema's komen uit 'Kleuterplein'. Bij de keuze van de thema's wordt rekening gehouden met de belevingswereld van de kinderen. De lichamelijke, zintuiglijke, muzikale, sociale, emotionele en verstandelijke ontwikkeling vinden een plaats binnen het thema. Het thema komt terug in gesprekken, versjes, boeken, spelletjes, muziek, en tijdens de werkles. Samen met de kinderen verzamelen we allerlei materiaal over het onderwerp. Bijvoorbeeld platen, boeken en speelgoed en stellen dit tentoon op de thematafel in de groep.

Binnen dit thema bieden de leerkrachten de activiteiten op verschillende niveaus aan. Kinderen krijgen daardoor een leerstofaanbod dat past bij hun vaardigheden. Omdat jonge kinderen elkaar vaak mogen helpen en soms moeten helpen, wordt er een beroep gedaan op hun sociale vaardigheden. Zo leren ze in een vroeg stadium dat er verschillen zijn tussen kinderen, hoe ze elkaar kunnen helpen, dat je van elkaar kunt leren en hoe je met elkaar kunt samenwerken.

De werkwijze in de groepen 1 en 2 verschilt met die van de andere groepen. De kleuters werken voornamelijk vanuit de kring. Zowel de ochtend als de middag worden in de kring afgesloten. 's Morgens rond 10.15 uur zitten

de kinderen in de kring om hun meegebrachte fruit op te eten.

In groep 1 ligt de nadruk eerst op de schoolgewenning. Er wordt een duidelijke dagindeling gegeven met aandacht voor gewoonte en regelmaat. Daarnaast wordt in groep 1 o.a. aandacht besteed aan de voorbereidende vaardigheden van lezen, schrijven en rekenen. Dit gebeurt spelenderwijs, vaak in samenhang met de andere ontwikkelingsgebieden. (sociale- en emotionele ontwikkeling en de motoriek.)

In groep 2 vindt uitbreiding en verdieping plaats.

Voor het jonge kind zijn de volgende aspecten ook van belang:

- A betrokkenheid,
- B het zich veilig voelen
- C zelfvertrouwen

Ad A

Hoe meer een kind betrokken is bij het werken, des te groter de kans tot ontwikkeling. Uit onderzoek en ervaring blijkt dat kinderen zich meer betrokken voelen, d.w.z. meer gemotiveerd zijn, meer aandacht bij een activiteit hebben als ze bezig zijn met wat op dat moment het best

bij hen past. We noemen dit: Volgend waar het kan, sturend indien nodig. Door steeds wisselende materialen aan te bieden proberen we de ontwikkelingsmogelijkheden van het jonge kind te vergroten.

Ad B

Om een kind zich veilig te laten voelen bieden wij veel structuur o.a. door een vaste dagindeling (m.b.v. de dagritme kaarten) te hanteren en veel routines aan te brengen zodat de kleuters zich kunnen instellen op wat komt.

Ad C

Doordat een kind zich veilig voelt zal het meer zelfvertrouwen krijgen. Dit draagt bij aan een positief ontwikkelingsproces en schept een goede voorwaarde voor zelfstandig leren werken.

Zelfstandig leren werken

In alle groepen zijn we bezig met zelfstandig leren werken. De doelstellingen hiervan zijn o.a. met steeds minder hulp van leerkrachten taken te volbrengen, leren met problemen om te gaan en ze (evt. samen) op te lossen. De leerkracht kan zich vrijmaken om daar waar nodig extra uitleg te geven, te kunnen observeren en kinderen met problemen of kinderen die juist verder zijn extra hulp te bieden. Dit zelfstandig werken is een voorwaarde om zorgbreedte binnen de school te kunnen realiseren. We beginnen, vooral in groep 1 en 2 met "zelf doen".

Ontluikende/beginnende geletterdheid

Kinderen doen ervaringen op met geschreven taal (thuis, op straat en op school) en leren zo functies van lezen en schrijven begrijpen. Dit "leren" lezen en schrijven gebeurt op een ongedwongen manier. Daarom hebben wij in de klas de lees en schrijfkast. In deze kast vinden kinderen allerlei rond het lezen en schrijven. Daarbij denken we aan stempeldozen, woordkaarten, papier om op te schrijven, voorbereidende schrijfoefeningen, magnetische letterdozen, computers, enz. Dit alles ter stimulering ter vergroting van de interesse voor geschreven

taal. Wanneer een kind aangeeft om met letters en woorden bezig te willen zijn dan is er voldoende materiaal in de klas om hier mee bezig te gaan. Wij stimuleren de interesse voor geschreven en gedrukte taal. Wanneer een kind voldoende letters kent en te kennen geeft al te willen en kunnen lezen, bieden wij de mogelijkheid spelenderwijs aan. Echter niet strikt methodisch, zoals in groep 3

Ontluikende gecijferdheid.

In de klas is materiaal aanwezig om kinderen ervaringen te laten opdoen met de volgende onderdelen van rekenen. Tellen en rekenen, meten en wegen, ruimte en vormen en tijd. Zowel in de grote kring, kleine kring als individueel worden hiermee verschillende activiteiten aangeboden.

Een kort overzicht van de vak- en vormingsgebieden op onze school:

Godsdienstige Vorming

We gebruiken sinds 2005 "Kind op Maandag" als vervanger van de methode: 'Leven met toekomst'. In de Bijbelverhalen en de gesprekken met kinderen worden relaties gelegd met onze tijd. Elke week komt ook een thema aan de orde. Er worden bijpassende liedjes geleerd en elk kind heeft een liedjesmap. We vieren regelmatig aan het einde van de week de weeksluiting met elkaar in de gemeenschapsruimte, waarbij de liedjesmap wordt gebruikt. Vanaf groep 7 ontvangen de kinderen een Bijbel, die bij het verlaten van de school hun eigendom wordt. Op ons rooster staat wekelijks vijf keer een half uur het vak godsdienstige vorming vermeld. Een keer per jaar is er een schoolkerkdienst, waar wij aan meewerken.

Rekenen/wiskunde

"De Wereld in Getallen" is de naam van onze rekenmethode. De methode gaat uit van praktische situaties in de buitenschoolse werkelijkheid, is uiteraard 'Euro-proof'. Samenwerken en met elkaar zoeken naar

oplossingen is hierbij een belangrijke werkwijze. Om een goed inzicht te krijgen wordt veel gewerkt met concreet materiaal. Toetsen geven duidelijk aan welke leerstof het kind vervolgens nog nodig heeft: nog eens iets herhalen of extra moeilijke opdrachten maken.

Taalontwikkeling

In de kleuterbouw werd in 2004 gestart met een project rond taalontwikkeling i.s.m. de peuterspeelzaal. Een goede doorgaande lijn is erg belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Dit project werd vanuit het Goabeleid (Gemeentelijke Onderwijs Achterstanden) ondersteund. Uiteindelijk heeft het in een 'beredeneerd taalaanbod' van de peuterspeelzaal t/m groep 3/4 van de basisschool geresulteerd.

Verder gebruiken wij de methode 'Taalverhaal' in alle groepen. 'Taalverhaal' is een interactieve methode voor taal- en spellingonderwijs. 'Taalverhaal Taal' is bedoeld voor groep 1 tot en met 8 en 'Taalverhaal Spelling' voor groep 3 tot en met 8. Bij taal en spelling draait het om het gebruik in de dagelijkse praktijk. Taalverhaal richt zich dan ook op authentieke en betekenisvolle taalsituaties van deze tijd. Zo

kunnen de leerlingen zich enerzijds goed inleven en anderzijds hun nieuwe kennis en vaardigheden weer terugkoppelen naar de werkelijkheid. De aandacht die Taalverhaal voor woordenschat heeft, is kenmerkend voor de hele methode. Taalverhaal heeft een duidelijke en sterke woordenschatlijn, waar leerlingen met een taalachterstand veel baat bij hebben. Dankzij de differentiatie-mogelijkheden in deze leerlijn is de methode geschikt voor zowel leerlingen met een hele beperkte woordenschat als voor leerlingen met een (boven)gemiddelde woordenschat. De methode wordt ondersteund met een software pakket voor taal en een voor spelling.

Voor het Fries gebruiken wij de methode "Studio F" in de groepen 4 t/m 8. We besteden dus aandacht aan beide talen. We vinden het belangrijk dat kinderen in hun moedertaal worden gewaardeerd en gerespecteerd. Bovendien ligt er dan een relatie met de taal die thuis gesproken wordt.

Specifiek voor het vak Fries zijn de doelen:

- De leerlingen leren informatie verwerven uit teksten in het Fries in frequent voorkomende teksttypen (zoals artikelen uit jeugdrubrieken, liedjes en verhalen).
- leerlingen leren eenvoudige teksten in het Fries te schrijven over alledaagse onderwerpen met het doel met anderen over die onderwerpen te communiceren.
- De leerlingen verwerven woordenschat van frequent gebruikte Friese woorden en

strategieën voor het begrijpen van onbekende woorden.

- De leerlingen ontwikkelen een positieve attitude ten opzichte van het gebruik van Fries door henzelf en anderen.
- De leerlingen leren zich informatie verwerven uit gesproken Fries. Het gaat om teksten die informatie geven, plezier verschaffen, meningen of aanwijzingen bevatten over voor hen bekende onderwerpen.

In de groepen 7 en 8 komt ook Engelse taal aan de orde. De methode 'Hello World' probeert kinderen spreek- en schrijfvaardigheid bij te brengen met de nadruk op alledaagse situaties.

Schrijven

De techniek van het schrijven wordt ontwikkeld via het tekenen van schrijfpatronen en het schrijven van letters. Vanaf het schooljaar 2011-2012 wordt de methode "Schrijven leer je zo" in groep 1-3 ingevoerd. In deze methode leren de kinderen het losse schrift. Deze groepen houden deze schrijfwijze gedurende hun schoolloopbaan. De overige groepen werken met de methode "Schrijven in de Basisschool".

Lezen

Van groep 1 t/m 3 werken we met de aanvankelijk leesmethode 'Leeshuis'. In de groepen 1 en 2 doen we voorbereidende oefeningen en maken kinderen spelenderwijs kennis met letters d.m.v. o.a. De Lettermuur. In groep 3 wordt dit proces voortgezet met het lezen van woordjes, hoewel sommige leerlingen aan het eind van groep 2 al kunnen lezen! Leeshuis biedt voldoende mogelijkheden voor kinderen om ieder op een eigen niveau met het (leren) lezen bezig te zijn. Vanaf groep 3 wordt voortgezet technisch lezen de methode Estafette gebruikt. In deze methode werkt elk kind op eigen leesniveau. Kinderen met een laag leesniveau krijgen hier extra instructie. Daarnaast is er een softwarepakket beschikbaar van

Estafette. Met behulp van Leeshuis en Estafette zijn we in staat om de hoge doelen die we stellen te halen. Wanneer de techniek van het lezen redelijk wordt beheerst, gaan de kinderen twee keer in de week 'tutor-lezen' uit leesboekjes die verschillen in moeilijkheidsgraad. Op die manier krijgt ieder kind optimale aandacht en wordt veel tijd en energie besteed aan het vlot leren lezen. Daarnaast hebben we een stilleesbeleid op school waarbij alle kinderen elke dag na de pauze 15 minuten stillezen uit zelf gekozen boeken (verhalend of informatief). Andere lees-vormen (begrijpend lezen, boekpromotie en stillezen) krijgen in de loop van de schooljaren steeds meer aandacht. Voor begrijpend lezen gebruiken we de methode 'Tekstverwerken'. Daarnaast wordt er in de bovenbouw gewerkt met het weekblad 'Kidsweek'. Kinderen werken m.b.v. dit blad meer zelfstandig aan een actueel onderwerp. In het kader van woordenschat uitbreiding en begrijpend lezen.

Sinds het schooljaar 2010-2011 werken we in de groepen 6-8 met een methode informatieverwerking: Blits. In deze methode leren kinderen om te gaan met bronnen in de vorm van statistieken, kaarten, teksten enz. en strategieën om hieruit kennis te halen.

Wereldoriëntatie

Hiermee bedoelen we de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuurkennis. In de onderbouw worden deze vakken als één geheel gegeven en staat de naaste omgeving van het kind vaak centraal in thema's en projecten. In de midden- en bovenbouw worden deze vakken uitgesplitst en wordt er voor een groot deel volgens een nieuwe methode gewerkt: 'Wijzer door de Tijd' en 'Wijzer door de Wereld' en 'Natuur Buitengewoon'.

Techniek

Onze school doet van 2006 - 2009 mee aan het programma Verbreding Techniek in het

Basisonderwijs (VTB). VTB streeft naar onderwijs waarin techniek een vanzelfsprekende plaats heeft. Techniek verdient die plek omdat het hoort bij de kerndoelen van het onderwijs en omdat kinderen er op een prachtige manier mee kunnen leren; techniek sluit aan bij hun nieuwsgierigheid, hun creativiteit en oplossend vermogen. Voor de lessen in de groep gebruiken we 'de Techniektorens'. Deze torens bevatten tien uitgewerkte lessen per leerjaar.

Actief burgerschap en sociale integratie

Op onze school vinden wij actief burgerschap en sociale integratie belangrijk en daarom besteden wij hier nadrukkelijk aandacht aan. Wij verstaan onder actief burgerschap dat wij als school deel uitmaken van de gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan leveren. Wij besteden op school aandacht aan basiswaarden als vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid van mensen, begrip van wat voor de ander wezenlijk is, verdraagzaamheid en het afwijzen van discriminatie. Maar ook het op een goede manier kunnen oplossen van problemen en een democratische houding zien wij als belangrijke zaken.

Deze zaken worden/zijn in ons schoolplan uitgewerkt maar in de kern betekent burgerschap voor ons dat:

- wij burgerschap niet zien als een apart vak, maar als onderdeel van andere vakken. (bijv. hoe onze maatschappij en democratie in elkaar zit en wat dat voor ons betekent komen aan de orde bij geschiedenis, aardrijkskunde, godsdienst en de Soemokaarten)
- wij regels hebben opgesteld t.a.v. veiligheid, ouderbetrokkenheid en onderlinge omgang tussen leerling en leerkrachten. (schoolregels)

De samenleving is heel divers. Het is daarom goed dat wij met onze verschillende achtergrond en verschillende cultuur toch met elkaar leren samenleven. Tolerantie en respect zien wij als kernwoorden

Daarnaast betrekken we de kinderen ook actief bij maatschappelijke ontwikkelingen door middel van: het TV-weekjournaal, het weekblad Kidsweek en lessenseries bij b.v. de verkiezingen en Prinsjesdag. Verder doen we jaarlijks mee aan één of meerdere acties t.b.v. onze hulpbehoevende medemens. Rond Sinterklaas voeren de kinderen zelf al jaar en dag actie voor een goed doel d.m.v. 'het Zwartepieten'. Verder zijn kinderen via de school actief betrokken bij activiteiten en vieringen in het dorp als b.v.: het onderhoud van de plantenbakken en de 4 mei herdenking. Op deze wijze geven wij binnen het onderwijs op onze school gestalte aan Actief burgerschap.

Bewegingsonderwijs

Het bewegingsonderwijs voor de jongste groepen wordt gegeven in het speellokaal van onze school. De oudere groepen gaan naar de gymzaal van het dorps huis. De leerlijn voor de gymlessen halen wij uit de methode 'Basislessen Bewegingsonderwijs'. In de verschillende groepen sluiten de thema's en het materiaalgebruik tijdens de lessen op elkaar aan. Daarnaast krijgen de groepen 3 en 4 het hele jaar zwemles in het Tolhuisbad te Dokkum. Vrijwel ieder kind haalt het

Zwem A-diploma voor het einde van groep 4. Lukt dit onverhoopt niet dan krijgt het kind in groep 5 alsnog de gelegenheid. Het vervoer gebeurt met een "zwembus".

Creatieve vorming

In alle groepen doen we op onze school aan creatieve vorming maar daarnaast wordt één middag in de week aan de groepen 5 t/m 8 tegelijk creatieve vorming gegeven. We noemen dat onze "expressiemiddag". We maken op deze middag dankbaar gebruik van de hulp van vrijwilligers en op die middag beoefenen we allerlei technieken als houtbewerken, tekenen, werken met kosteloos materiaal, klei en gips, textiel en "keukelen". Kinderen van verschillende leeftijden zitten dan bij elkaar en helpen elkaar bij het uitvoeren van de opdrachten.

Bevordering van gezond gedrag

Aan dit onderdeel wordt gedurende de gehele schooltijd aandacht besteed, ook wel eens in de vorm van een project. Gezond gedrag heeft niet alleen te maken met lichaamsverzorging en hygiëne, maar ook met veiligheid en houding. In groep 7/8 verzorgen enkele vrijwilligers de E.H.B.O.-lessen, die uitmonden in het examen jeugd-E.H.B.O.

Daarnaast wordt expliciet aandacht besteed aan verschillende vormen van verslaving, in het kader van het project:

'De gezonde school en genotmiddelen'.

Sociale redzaamheid

Omdat sociale redzaamheid in elke kleine of grote groep een rol speelt, vinden wij dit onderdeel belangrijk. In elk vak- of vormingsgebied komen momenten voor, waarbij sociale redzaamheid aan de orde is. In de verschillende werksituaties, bijvoorbeeld bij groepswork, wordt in een veilige omgeving geprobeerd om op een goede manier met elkaar om te gaan. Vanaf 2006-2007 wordt er in de groepen met een leerlijn voor dit vormingsgebied gewerkt d.m.v. de SOEMO-kaarten. Dit staat voor SOciaal, EMOTioneel, de gebieden waar deze kaarten op zijn gericht. Wekelijks staat één kaart uit deze methode in de groep centraal en leren kinderen hoe om te gaan met zaken als bv. ruzie, teleurstelling, behulpzaamheid, roddelen, complimenten geven etc. Tevens besteden wij in de verschillende groepen aandacht aan het voorkomen van pestgedrag.

Verkeer

In het kader van het VerkeersVeiligheids-Label hebben we het verkeersonderwijs op onze school nader onder de loep genomen. Een van de belangrijkste zaken binnen het verkeersonderwijs is de praktische verkeersles, waarin kinderen leren omgaan met verkeerssituaties van alle dag. De verkeersmethoden 'Rondje Verkeer' (groep 1-2) en 'Wegwijs' (groep 3-8), die in schooljaar 06 -07 zijn ingevoerd, bieden

hiervoor voldoende aanknopingspunten. Daarnaast hebben we jaarlijks een verkeersproject, waarin ook praktische activiteiten worden geoefend. In groep 8 doen alle kinderen mee aan de Verkeersproef van Veilig Verkeer Nederland, om zo het verkeersdiploma te behalen.

Informatica

De kinderen op onze school krijgen vanaf groep 1 tot en met groep 8 'computerles'. Op onze school is R. Tolsma de leerkracht die naast zijn groep nog een speciale taak heeft: ICT'er (Informatie en Communicatie Technologie). Deze ICT'er is deskundige op dit gebied. We gebruiken computerprogramma's als hulpmiddel bij de verschillende vakken. Tevens leren de kinderen vanaf groep vijf tekstverwerken, e-mailen en omgaan met internet.

In het voorjaar van 2002 is er een computernetwerk op school aangelegd en werd de school aangesloten op Kennisnet. In mei 2008 zijn het netwerk en de computers volledig vernieuwd, tevens werden nieuwe beeldschermen aangeschaft. Alle (30) computers zijn met elkaar verbonden en vanaf elke computer is er toegang tot internet. Dit houdt wel in dat er afspraken gemaakt moeten worden hoe om te gaan met e-mail en internet en dat leerlingen dit medium leren gebruiken voor werkstukken en spreekbeurten. De afspraken die we met de kinderen hebben gemaakt over het gebruik van internet zijn vervat in een 'internetprotocol'. Op deze wijze willen we kinderen leren om te gaan met een veilige

digitale leeromgeving. Vanaf mei 2008 hebben we in vijf van de zes leslokalen een digitaal schoolbord (Activeboard) ter beschikking. Hiermee kan de 'digitale wereld' direct in de les worden toegepast en kunnen kinderen profiteren van de mogelijkheden van internet.

Vrijstelling van onderwijsactiviteiten

Vrijstelling van bepaalde onderwijsactiviteiten is op onze school niet mogelijk. (behalve op doktersadvies bij bijv. zwemmen of gymnastiek)

8. ZORG

Visie op zorg.

Kinderen stappen op 4-jarige leeftijd allemaal verschillend onze school in en na een periode van enkele jaren gaan ze er ook allemaal weer verschillend uit. In die tussenliggende tijd proberen we op onze school goed met die verschillen om te gaan. We willen kinderen het gevoel geven dat ze erbij horen en mogen laten zien wie ze zijn en wat ze kunnen. Want: 'In het verleden behaalde resultaten zijn wel degelijk een belangrijke garantie voor de toekomst van de aan ons toevertrouwde leerlingen'. Een goede samenwerking tussen ouders en leerkrachten vinden we erg belangrijk.

We bieden op onze school zoveel mogelijk extra zorg aan kinderen die dat nodig hebben. Kinderen die een achterstand hebben of zich wat langzamer ontwikkelen, maar ook kinderen die zich sneller ontwikkelen. Extra zorg wordt ook geboden

op het sociaal-emotionele vlak. We vinden het belangrijk om preventief werkzaam te zijn en zo vroeg mogelijk af te stemmen op de mogelijkheden van het kind. We proberen in een zo vroeg mogelijk stadium problemen en stagnaties te signaleren en te voorkomen. Binnen onze school is er een leerkracht op dit gebied, die een speciale taak heeft: de interne begeleider (IB-er) Froukje Dijkstra. Hiervoor is op dit moment bijna twee dagen in de week beschikbaar. Deze leerkracht stroomlijnt/coördineert de extra zorg aan kinderen.

Samenwerkingsverband

De Foeke Sjoerds Skoalle maakt deel uit van het Samenwerkingsverband (S.W.V) 'Noordoost Friesland' (nummer 0312). Dit samenwerkingsverband bestaat uit 43 basisscholen en een school voor speciaal basisonderwijs (S.B.O.), de Twine in Dokkum. Binnen dit S.W.V. zijn afspraken gemaakt over de zorgstructuur op de scholen. Op basis van deze zorgstructuur richt elke afzonderlijk school een systeem van 'zorg' in. In grote lijnen is dit op onze school als volgt ingericht.

Zorgroutes

De groepsleerkracht bepaalt in voorkomende gevallen met de IB-er hoe een kind het best kan worden geholpen, stelt handelingsplannen op en registreert een en ander nauwkeurig. Om alle kinderen zo goed mogelijk te volgen is de volgende systematiek ontwikkeld.

- Het schooljaar wordt in vier perioden verdeeld. (4 x 10 weken)
- Twee maal per schooljaar (januari en juni) worden alle kinderen geobserveerd en getoetst door de groepsleerkracht. De resultaten worden genoteerd op een *groepsoverzicht* voor de vakken: lezen, begrijpend lezen rekenen en spelling.
- Op basis van deze groepsoverzichten worden *groepsplannen* gemaakt. In deze groepsplannen wordt de didactische aanpak voor een groep leerlingen bepaald in drie categorieën t.w. een basisgroep,

verrijking-groep en extra instructie-groep. Deze aanpak valt binnen **Zorgroute-1**

- **Zorgroute-2** is bestemd voor kinderen, die voor een deel van de leerstof een *handelingsplan* hebben. Het doel van een handelingsplan is om het kind op het niveau van de groep terug te brengen. Dit handelingsplan loopt over een periode van 10 weken en wordt vastgesteld in overleg en met instemming van de ouders (handtekening).
- **Zorgroute-3** geldt voor kinderen die een *individuele leerlijn* voor één of meerdere vakken hebben. Met deze leerlijn worden de einddoelen van de basisschool voor dat vak niet gehaald. In overleg en met instemming (handtekening) van de ouders wordt vastgelegd wat de einddoelen van kind voor het vak zijn. Een individuele leerlijn loopt over een periode van 20 weken. Hierna wordt de leerlijn geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De resultaten worden d.m.v. toetsen vastgesteld.
- Groepsplannen, handelingsplannen en individuele leerlijnen worden door de groepsleerkracht, IB-er en directeur besproken in een leerling bespreking en de afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Signalering

Om de ontwikkeling van kinderen te kunnen volgen hanteren wij de volgende signaleringsmiddelen, waarbij kinderen, die zich op enigerlei wijze van de groep onderscheiden als "opvallende kinderen" aangemerkt worden:

- *observatie*.

In principe door de groepsleerkracht. De interne begeleider kan dit, op verzoek, ondersteunen.

- *methode gebonden testen + toetsen*.

Dit zijn de toetsen, die in de methode worden gebruikt om te controleren of de kinderen de leerstof beheersen.

- *methode onafhankelijke toetsen, binnen het leerlingvolgsysteem*.

In de toetskalender is per vak-vormingsgebied vastgelegd welke toetsen wanneer worden afgenomen. De resultaten worden geregistreerd in de computer.

Daarnaast wordt ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen gevolgd, middels o.a. sociaal-emotionele vragenlijsten en toetsen. De resultaten worden op de computer bijgehouden. Ook de motorische ontwikkeling van kinderen wordt in een volgsysteem bijgehouden.

Er wordt op groepsniveau in principe gewerkt met het BHV-model (Basisstof-Herhalingsstof-Verrijkingsstof). Hierbij speelt de computer een belangrijke rol. Programma's op het gebied van rekenen en taal worden intensief gebruikt voor / door kinderen, die de basisstof niet beheersen.

Als de groepsleerkracht er niet in slaagt om de problemen, die worden gesignaleerd, op te lossen, met het materiaal dat de verschillende methoden bieden en op groepsniveau beschikbaar is, dan kan de groepsleerkracht de interne begeleider consulteren.

Hiertoe is de "**Procedure opvallende kinderen**" afgesproken, vastgesteld in de 'groepsmap'. Als kinderen binnen deze procedure worden getoetst / geobserveerd door de IB-er, dan moeten ouders hiervoor schriftelijk toestemming geven. Deze schriftelijke toestemming heeft ook betrekking op het handelingsplan, dat op basis van dit onderzoek volgt.

Registratie en dossiervorming.

Binnen de Foeke Sjoerds Skoalle wordt een aantal mappen gebruikt, om de afspraken, voorzieningen en maatregelen rond 'zorgleerlingen' in vast te leggen.

In de groep zijn een drietal mappen, nl:

- *Groepsmap*.

Elke groep heeft een groepsmap. Hierin staan afspraken op groeps- en schoolniveau, afspraken t.a.v. verschillende vakgebieden en de dagelijkse planning voor de verschillende groepen.

- *Zorgmap.*

In de onder-, midden- en bovenbouw is een zorgmap aanwezig met daarin allerlei afspraken t.a.v. de zorg; de zorgstructuur, afspraken over groepsplan, handelingsplan en eigen leerlijn, protocollen op het gebied van de zorg en formulieren die te maken hebben met de zorg.

- *Groepsplannen en actieve leerlingen.*

In deze map zitten de groepsoverzichten, de groepsplannen en logboeken, leerlingen met een handelingsplan en/of eigen leerlijn en logboeken en de toetsgegevens van de leerlingen (methodegebonden toetsen en de onafhankelijke toetsen).

Op zorg gebied zijn er een drietal mappen, nl:

- *Algemene map zorgstructuur.*

In deze map is de algemene zorgstructuur en alle afspraken op het gebied van de zorg vastgelegd.

- *Actieve zorgleerlingen.*

In deze map heeft de intern begeleider alle gegevens van leerlingen die op dat moment een handelingsplan en/of een eigen leerlijn hebben.

- *Dossier Leerlingbegeleiding.*

In deze map zitten de gegevens van de leerlingen die in een bepaalde groep, op een bepaald moment, te maken hebben gehad met interne (externe) begeleiding.

Doubleren/versnellen/ verlengde kleuterperiode

Ondanks alle inspanningen en extra zorg kan het gebeuren dat een kind meer tijd nodig heeft om de leerstof in een bepaalde jaargroep onder de knie te krijgen of zich te ontwikkelen tot een niveau dat nodig is voor de volgende groep. Dit doen we natuurlijk niet zomaar.... We volgen in nauwe samenwerking met de ouders een helder stappenplan.

Externe hulp

Het kan zijn dat de maatregelen op schoolniveau te weinig resultaat opleveren.

De interne begeleider heeft in zo'n situatie een aantal mogelijkheden:

- * *Overleg met leerlingbegeleider van expertise centrum van het SWV*

Per jaar is er 3 keer consultatie vastgelegd met een leerlingbegeleider.

Deze consultatie-uren worden gebruikt voor ondersteuning bij handelingsplannen en evaluatie daarvan. Ouders worden hierover door de groepsleerkracht ingelicht.

- * *Collegiale consultatie binnen het netwerk.*

Een casus kan (anoniem) binnen het netwerk, waarvan de school deel uitmaakt, worden besproken.

- * *Aanmelding bij Zorgplatform*

Na schriftelijke toestemming van ouders is het mogelijk kinderen bij het *Zorgplatform* aan te melden. Hier wordt de zorg rond kinderen met een specifieke hulpvraag gecoördineerd. Een scala aan mogelijkheden wordt op de hulpvraag van het kind afgestemd, zodat de basisschool het kind op verantwoorde wijze kan opvangen.

O.a. kunnen de volgende adviezen gegeven worden:

- * Handelingsplan op de basisschool met ambulante begeleiding

- * Verwijzing naar een hulpverlenende instantie

- * Verwijzing naar een andere basisschool

- * Ambulante begeleiding

- * Video interactie begeleiding

Indien de hulpvraag van het kind niet op een basisschool kan worden 'beantwoord', dan zijn er afhankelijk van de problematiek twee mogelijkheden.

In de eerste plaats kan het kind worden aangemeld voor toelating op een school voor Speciaal Basisonderwijs (S.B.O.). In de gemeente Dongeradeel is 'de Twine' een school voor S.B.O.

Bij een afwijzing zijn kinderen aangewezen op een basisschool of een voorziening van Speciaal Onderwijs (S.O). De voorzieningen voor S.O. zijn onderverdeeld in vier

expertise centra waar kinderen worden toegelaten via een Commissie Voor Indicatiestelling (C. V. I.). Binnen het S.O. wordt het onderwijs via de leerlingen gefinancierd middels de zogenaamde leerlinggebonden financiering.

Leerlinggebonden financiering (LGF)

Op 1 augustus 2003 is de "regeling leerlinggebonden financiering" (LGF) in werking getreden. Deze regeling biedt ouders van 'gehandicapte' leerlingen de mogelijkheid te kiezen voor (regulier of speciaal) basisonderwijs of speciaal onderwijs. Vanaf bovengenoemde datum kunnen kinderen met een handicap op basisscholen worden ingeschreven. Onder leerlingen met een handicap worden kinderen verstaan die:

- Blind of slechtziend zijn
- een ernstige spraak- of taalprobleem hebben; doof of slechthorend zijn
- zeer moeilijk lerend zijn; een lichamelijke handicap hebben
- een ernstige gedragsproblematiek hebben; ontwikkelingsproblemen en/of psychiatrische problemen hebben

Deze leerlingen hebben - nadat de handicap is vastgesteld - een "indicatie" en een "rugzak" met financiële middelen. Het wettelijk recht op keuzevrijheid betekent niet dat kinderen automatisch toegang krijgen tot iedere school. De basisschool mag kinderen weigeren als daar goede redenen voor zijn aan te geven. De aanmelding bij een speciale school voor basisonderwijs verloopt via de toelatingsprocedure die binnen het samenwerkingsverband is vastgesteld.

Onze school is bereid om kinderen met een 'handicap' toe te laten, maar centraal staat steeds de vraag of wij de voorwaarden kunnen scheppen om het kind op een verantwoorde wijze op te vangen en om de gewenste zorg te bieden.

Hiervoor heeft onze school een procedure vastgesteld die op hoofdlijnen bestaat uit:

- een oriënterend gesprek met de ouders

- een gesprek van directie en intern begeleider
- het formuleren van een voorstel
- het horen van het team
- het nemen van een besluit door directie en bevoegd gezag
- het formeel schriftelijk melden van het besluit aan de ouders.

Uiteraard kunnen de ouders -nadat het besluit in een gesprek is toegelicht- bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag. Als team hebben we over het bovengenoemde onderbouwde afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een zorgprotocol. Dit protocol ligt op school ter inzage voor alle ouders.

Schoolmaatschappelijk werk

Vanaf april 2002 kunnen ouders en leerkrachten een beroep doen op een schoolmaatschappelijk werker. Deze voorziening wordt door de gemeente Dongeradeel bekostigd. Ouders kunnen er terecht als ze zich zorgen maken over hun kind of als er vragen / problemen zijn bij de opvoeding. Op school is evt. een informatiebrochure verkrijgbaar. Met de schoolmaatschappelijk werker kan via de leerkracht of IB-er contact worden opgenomen. De schoolmaatschappelijk werker van onze school is **Jeltje de Vries**.

Uw kind en de Vif ZiZeo, de Verwijsindex Fryslân.

Jongeren voorop

Alle gemeenten in Friesland werken met veel verschillende organisaties samen aan een veilige en motiverende omgeving voor alle jongeren. De VIF - ZiZeO is een internetprogramma voor organisaties die veel te maken hebben met jongeren. Het wordt in heel Friesland gebruikt door gemeenten, onderwijs, jeugdzorg, welzijnsorganisaties en andere maatschappelijke instellingen. Ook de Foeke Sjoerds Skoalle maakt gebruik van de VIF - ZiZeO.

Wanneer in VIF - ZIZeO?

Als een professional zich zorgen maakt om een kind of jongere, kan hij besluiten om de jongere in VIF ZIZeO te registreren. Overigens worden alleen de naam, geboortedatum en geslacht ingevoerd. Buiten de professionals die de jongere in VIF ZIZeO registreren, kan niemand deze informatie bekijken. Twee jaar na registratie worden de gegevens automatisch verwijderd. Hierdoor is de privacy gewaarborgd.

Betere en snellere hulp

Wanneer een tweede leerkracht, begeleider of andere professional hetzelfde kind of dezelfde jongere in VIF ZIZeO registreert, krijgen beide professionals hiervan bericht. Zij nemen dan contact met de ouders en/of jongere zelf en elkaar op om hun acties af te stemmen. Zo kunnen zij beter en sneller hulp bieden als dat nodig is.

Meer informatie

VIF ZIZeO is de Friese Verwijsindex Risicjongeren (VIR). Hebt u een algemene vraag over de VIR? Op www.verwijsindex.nl vindt u meer informatie over VIR. Als u meer wilt weten over VIF ZIZeO kunt u bellen of mailen met de gemeente Dongeradeel en vragen naar de coördinator van het Centrum voor Jeugd en Gezin, Minke van der Goot

9. RESULTATEN

In enkele doelstellingen, zoals beschreven in ons schoolplan vermelden wij het volgende: "Kinderen worden gestimuleerd om naar beste kunnen te presteren. We zijn ons er van bewust dat kinderen niet allemaal op dezelfde manier leren en daarom dient het onderwijs een variatie aan leersituaties aan te bieden. Wij vinden dat wij rekening moeten houden met de verschillen tussen de leerlingen".

Met deze doelstellingen proberen wij rekening te houden tijdens de gehele "basisschoolperiode" van elk kind afzonderlijk. Ondanks dat streven zal niet elk kind aan het eind van groep 8 hetzelfde eindniveau behalen. Deze verschillen kunnen zelfs binnen één groep erg groot zijn. De prestaties en inzet van elk kind zijn vanzelfsprekend van invloed op de keuze van de vervolgschool. Op onze school proberen wij, door extra hulp binnen of buiten de groep, externe hulp/adviezen, het nauwkeurig bijhouden van de ontwikkeling/vordering van elk kind de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. We proberen voor elk kind afzonderlijk een voor hem/haar zo hoog mogelijk eindniveau te behalen.

Tussentijds rapporteren wij de ouders door middel van de 10-minuten-praatjes, het leerlingvolgsysteem en de rapporten. Aan het einde van de basisschoolperiode in groep 8 volgt dan de Cito Eindtoets basisonderwijs. Deze toets wordt gebruikt ter ondersteuning van de advisering van de school m.b.t. de keuze voor het vervolgonderwijs.

Kwaliteitszorg

Niet alleen de resultaten van kinderen zijn meetbaar. Ook het team is voortdurend bezig met zaken, die de kwaliteit van het onderwijs op een hoger plan brengen. In dit kader is er een groepsmap samengesteld met daarin allerlei afspraken m.b.t. leerstof, materialen, gebruik van methodes, registratie, kinderen met problemen, toetsen en het leerlingvolgsysteem.

Verder zijn er zijn afspraken vastgelegd over klassenmanagement (zelfstandig werken en coöperatief leren). Ook de lesmethoden worden onder de loep genomen. Met al deze maatregelen willen wij de kwaliteit van de school, als lerende organisatie, verbeteren.

Een kwaliteitsinstrument waarmee wij vanaf 2001 - 2002 al werken, is 'Werken met kwaliteitskaarten' van Cees Bos. Dit is een cyclisch systeem waarbinnen alle domeinen van de school onder de loep worden genomen. Een drietal vragen staat hierbij centraal:

- * Wat beloven we?
  - * Doen we wat we beloven?
  - * Hoe kunnen we onze kwaliteit vasthouden of verbeteren?
- Zo stellen we vast wat goed is, formuleren doelen voor de toekomst en maken plannen om deze doelen te realiseren.

In het afgelopen schooljaar hebben we voor een viertal domeinen de kernkwaliteiten van onze school vastgesteld en beschreven wat en wanneer we een aantal onderdelen daarvan willen verbeteren. Voor volgend cursusjaar staan weer een viertal domeinen op het programma. Zo proberen wij in een periode van 4 - 5 jaar de totale cyclus te doorlopen en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

Daarnaast stellen we elk jaar een aantal speerpunten in het beleid vast waarmee we gericht aan onderwijsverbeteringen werken. Dit doen we middels een Schoolontwikkelingsplan (SOP).

In dat kader hebben we in het voorjaar van 2007 een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Fryslân. Op basis van de nota 'Boppeslach' is er tot en met 2014 een budget van 13 miljoen euro beschikbaar gesteld voor onderwijs- verbetering in onze provincie. Onze aanvraag werd gelukkig gehonoreerd en op 1 juni 2007 heeft onze school op basis van een plan van aanpak én een begroting een subsidie van €12.000,- ontvangen. Elk jaar wordt op basis van het verslag en een verbeterplan opnieuw het subsidiebedrag vastgesteld. Recente ontwikkelingen wijzen erop dat deze subsidie na het schooljaar 2011-2012 wordt afgebouwd. In onze plannen richten we ons in het bijzonder op het handelen van de leraar, de resultaten van kinderen en de materialen waarmee we in de groep deze resultaten kunnen bereiken. In het kort komen de doelstellingen voor het komend schooljaar hier op neer:

Algemene doelstelling

De algemene doelstelling voor de komende jaren is het verbeteren van het taalniveau van de leerlingen en het beperken van de uitval tot 10-20 % (D, E scores) op schoolniveau. Tevens kiezen we voor een integrale benadering van het taalbeleid en het klassenmanagement.

Woordenschatontwikkeling

Het implementeren van een heldere leerlijn op het gebied van woordenschatontwikkeling, waarbij op schoolniveau afspraken zijn vastgelegd over de specifieke aanpak in de groep evt. ondersteund d.m.v. een softwarepakket.

Begrijpend lezen

Het vaststellen van een leerlijn m.b.t. begrijpend luisteren en -lezen, waar bij we a.h.w. inzoomen op de interventies van de leraar tijdens deze lessen. Beter begrijpend lezen geeft hogere studieresultaten voor nu en in de toekomst!

Klassenmanagement

Een effectief systeem van zelfstandig werken implementeren binnen de school waarbij alle kinderen leren werken met een planbord en/of dag-, weektaak. Effectief klassenmanagement realiseren waarbinnen het omgaan met verschillen het uitgangspunt is en leraren didactische werkvormen inzetten, gericht op de onderwijsbehoefte van kinderen bij m.n. lezen, taal en rekenen.

Zorg

Het implementeren van de 1-zorgroute waarbinnen wordt gewerkt met groeps-overzichten, groepsplannen en handelings-gericht- en opbrengstgericht werken.

Ouders

Een actieve rol van de ouders realiseren bij de taalontwikkeling van hun kind.

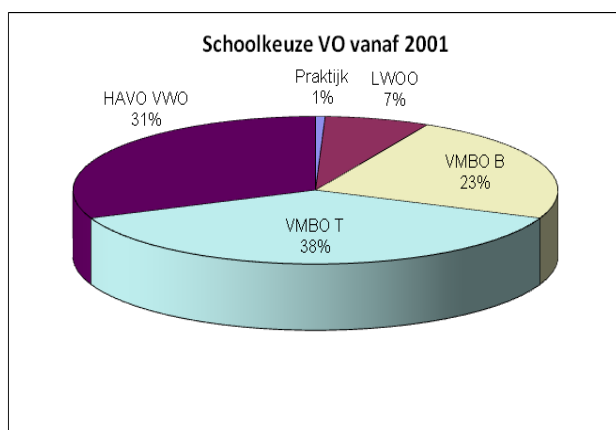
Ouders betrekken bij het onderwerp taalontwikkeling en bewust maken van aandeel hierin.

Opbrengsten

In de afgelopen 9 jaar zijn de leerlingen naar de volgende afdelingen van vervolgonderwijs verwezen:

- 1% Praktijk-onderwijs
- 7% Leerwegondersteunend VMBO
- 23% VMBO-beroepsgericht
- 38% VMBO-theoretisch
- 31% HAVO/ VWO

Het advies van onze school is, in de eerste 3 jaren van het vervolgonderwijs, voor 93% van de kinderen juist.

Inspectie onderzoekbezoek

Op 10 maart 2008 heeft de onderwijsinspectie onze school in het kader van een steekproef t.b.v. het onderwijsverslag 2007-2008 bezocht.

Vrijwel alle 31 indicatoren zijn als voldoende en goed gewaardeerd. Een goede waardering kregen de indicatoren:

- De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer
- De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten
- De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten

In de klassenbezoeken hebben we veel van onze coöperatieve werkvormen laten zien en dat werd positief gewaardeerd.

Eén indicator -De leraren stemmen de instructie af op de verschillen in

ontwikkeling tussen de leerlingen- werd als onvoldoende bestempeld, omdat dit onderdeel niet in alle groepen zichtbaar was tijdens de lesbezoeken en onvoldoende werd vastgelegd in de groepsadministratie. Deze vaststelling heeft de nodige discussie gegeven tijdens het nagesprek met de inspecteur, omdat we vinden dat dit juist wel structureel onderdeel uitmaakt van ons klassenmanagement.

Resumerend zijn we meer dan tevreden over het resultaat van dit onderzoek! Het is een bovengemiddelde prestatie vergeleken bij landelijke gemiddelden. U kunt het volledige verslag nalezen op www.onderwijsinspectie.nl

Spiegel PO

Op de Foeke Sjoerds Skoalle zijn we voortdurend bezig met het verbeteren van ons onderwijs. In dit proces willen we uiteraard ook rekening houden met de mening van kinderen, ouders en leerkrachten. Hiertoe is er een instrument ontwikkeld wat landelijk in het voortgezet onderwijs al enkele jaren wordt gebruikt en met ingang van 2006 ook geschikt is voor het primair onderwijs: de Spiegel Primair Onderwijs (Spiegel PO). Ouders, kinderen van de bovenbouw en leerkrachten kunnen online een vragenlijst invullen over het onderwijs op onze school. Alle scholen binnen PCBO-Dongeradeel gaan met ingang van cursusjaar 06-07 dit instrument gebruiken, zodat de resultaten ook onderling vergeleken kunnen worden. In het eerste jaar zal er een 'nulmeting' worden gedaan, waaraan iedereen meedoet. Daarna zal telkens één derde deel van de 'schoolbevolking' worden ondervraagd. Op deze wijze willen we serieus rekening houden met de mening van kinderen, ouders en leerkrachten m.b.t. ons onderwijs

10. KINDEROPVANG

Tussen Schoolse Opvang (TSO)

Door een aantal wetwijzigingen per augustus 2006, van de Wet op het Primair Onderwijs en van de Wet Medezeggenschap Onderwijs, wordt de tussenschoolse opvang

een vast onderdeel van de schoolorganisatie en zijn derhalve de schoolbesturen verantwoordelijk voor de opvang. Hiertoe hebben we een werkplan opgezet om TSO te realiseren.

Centrale doelstelling is:

Wij willen de kinderen de gelegenheid bieden om op een prettige en verantwoorde manier hun lunchpauze op school door te brengen.

* TSO vindt plaats op school op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 11.45 - 12.50 uur, in het lokaal van de peuter-speelzaal 'de Bernejister'.

* De kinderen worden onder verantwoording van een vrijwilliger opgevangen, die overigens wel een verplichte scholing heeft gevolgd.

* De commissie TSO bestaat uit:

Aukje Sikkema, coördinator

Minke van der Wagen, penningmeester en contactpersoon schoolcie.

De overblijfskrachten zijn: Tietsje Jousma, Anita Germeraad en Aukje Sikkema.

* Opgave uiterlijk donderdag voorafgaand aan de week waarin van TSO gebruik wordt gemaakt. Bij voorkeur per e-mail:

tso@foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl

of Aukje Sikkema tel. 241512. Afmelding/noodopvang kan uitsluitend telefonisch!!!

* De kosten zijn € 1,80 per kind/dag.

* De geldelijke bijdragen worden achteraf in rekening gebracht (via de mail) door Minke van der Wagen tel. 589887

* In principe moet TSO in financieel opzicht 'selfsupporting' zijn.

Regels

- Kinderen kunnen het meegebrachte eten en drinken in de koelkast zetten bij het ingaan van de school.
- Alle bakjes en bekertjes moeten worden voorzien van een label met de naam.
- Kinderen eten aan tafel en de maaltijd wordt gezamenlijk begonnen en afgesloten.
- Het materiaal (binnen en buiten) van PSZ 'de Bernejister' mag niet door kinderen worden gebruikt.

- De toiletten van het kleuterlokaal en het leslokaal kunnen worden gebruikt tijdens TSO-uren.
- Buitenspelen tijdens TSO is alleen op het achterplein. Na schriftelijke toestemming van ouders mogen de bovenbouw kinderen evt. 'voor' vrij spelen, zonder toezicht tot 12.50 uur.
- Bij wan- of pestgedrag van een kind neemt de overblijfskracht contact op met de ouders.
- De overblijfskracht houdt een logboek/overdrachtsschrift bij m.b.t. bijzonderheden en afspraken.

Voor- en naschoolse opvang

Met ingang van 1 augustus 2007 zijn schoolbesturen verplicht voor- en naschoolse opvang te bieden aan ouders/verzorgers die dat wensen voor hun kinderen. Dit geldt ook voor het bestuur van de Vereniging voor PCBO Dongeradeel. Eind 2006 heeft er een inventarisatie onder ouders/verzorgers plaatsgevonden. Ook kon op het inventarisatieformulier aangegeven worden of men gastouder wilde zijn.

Het bestuur van de Vereniging voor PCBO Dongeradeel heeft vervolgens gekozen voor het zogenaamde makelaarsmodel, dit betekent dat het bestuur verantwoordelijk is voor de organisatie van de opvang en dat de uitvoering (de daadwerkelijke opvang) wordt uitbesteed. Er is een uitvoeringsovereenkomst gesloten met kinderopvangorganisatie Sisa te Akkrum. Deze organisatie gaat met ingang van 1 augustus 2007 de voor- en/of naschoolse opvang verzorgen voor de leerlingen van de scholen binnen

PCBO Dongeradeel. Ouders/verzorgers die zich reeds aangemeld hebben, hebben via de school een informatiepakket ontvangen van Sisa. In dit pakket bevindt zich het inschrijvingsformulier dat opgestuurd dient te worden naar Sisa (adresgegevens zie onderaan). Het formulier hoeft dus niet naar de school opgestuurd te worden. Na ontvangst van het inschrijvingsformulier neemt Sisa contact met u op over de mogelijkheden aangaande de voor- en naschoolse opvang in de directe omgeving van de school.

Gegevens van de opvangorganisatie:

Kinderopvangorganisatie Sisa
Hopmanshof 5
8491 BK Akkrum
Telefoon: 0566 623450
Website: www.sisa.nu
E-mail: info@sisa.nu

11. ACTIVITEITEN/VIERINGEN

Schoolreisjes

Als regel worden er elk jaar schoolreisjes georganiseerd. De groepen 1 t/m 8 gaan een dag op stap. Van te voren wordt na overleg tussen schoolcommissie en personeel afgesproken wat de bestemming van de komende schoolreisjes zal zijn.

Sportdag

Elk jaar, in de maand mei, wordt er voor de groepen 6, 7 en 8 een sportdag georganiseerd. Op deze sportdag vinden activiteiten

plaats als: hardlopen, verspringen, speerwerpen, duurloop en hindernisbaan. Elke leerling krijgt een diploma uitgereikt, waarop de behaalde resultaten staan vermeld bij bovengenoemde onderdelen. Tevens worden er slag- en lijnbal wedstrijden tussen scholen gehouden en een heuse estafetteloop: van elke school vier hardlopers.

Sint Nicolaas

Om en nabij 5 december komt de Goedheiligman ook bij ons op school een kijkje nemen. Natuurlijk komt hij in het bijzonder voor de jongste kinderen, maar ook in de andere groepen komt hij even langs.

Projectweek

We streven er naar om minimaal één keer per jaar een projectweek te houden. Hieraan doen alle groepen mee. In zo'n week vervallen sommige normale lessen en staat er één thema centraal. Met dit thema zijn we een week bezig. De afsluiting van zo'n week kan bestaan uit het houden van een "tentoonstelling" op de vrijdagmiddag.

Ouders/verzorgers en belangstellenden kunnen een kijkje komen nemen. Ze kunnen bekijken wat er die week zoal op school is

gedaan, de zelfgemaakte werkstukjes en tekeningen bewonderen.

Zending

Zo nu en dan staat de zending in het middelpunt. We zoeken elk jaar een nieuw project uit, het afgelopen jaar steunden we scholen in India en Ethiopië. Hiervan wordt steeds melding gemaakt in de schoolkrant.

Zo nu en dan besteden we er wat extra aandacht aan door middel van een actie. Zo proberen we als school met elkaar wat voor onze medemens ergens anders op de wereld te doen.

In het najaar van 2004 is tevens een meisje uit Oekraïne 'geadopteerd'. De kinderen zorgen samen voor een vast maandelijks bedrag en sturen zo nu en dan een berichtje/kaartje naar Katharina.

Verkeersexamen

In de maand april krijgen de kinderen van groep 8 de gelegenheid een verkeersdiploma te behalen. Ze moeten d.m.v. een toets laten zien hoe het met hun kennis van de verkeersregels staat. In de loop van de schooljaren hebben de kinderen al heel wat aan het verkeer gedaan, wat nu uitmondt in

het verkeersexamen van VVN. Daarnaast doen de kinderen mee aan een praktisch verkeersexamen in Dokkum. Op de fiets wordt een parcours afgelegd, waarbij het verkeersgedrag en de kennis wordt beoordeeld. Zo willen wij vorm en inhoud geven aan het label 'verkeersveilige school'.

Ouderwerkgroep hoofdluis

In de school beter bekend als de "kriebeltantes". Deze ouders controleren alle kinderen regelmatig op de aanwezigheid van hoofdluis. In principe zullen deze controles op maandag plaatsvinden na de zomer-, herfst-, kerst-, voorjaars- en meivakantie. Bij aantreffen van hoofdluis zijn de controles frequenter! De eerste controle zal op de eerste maandag na de zomervakantie plaatsvinden vanaf 9.00 uur.

Mocht hoofdluis bij één van de kinderen aangetroffen worden, dan worden alleen de betreffende ouders daarvan door de directeur in kennis gesteld. Het kind zelf komt het ook pas thuis te weten.

Na een week worden alle kinderen dan opnieuw gecontroleerd!! Alleen controleren op school is echter niet voldoende, wij gaan er van uit, dat u thuis uw kinderen ook regelmatig controleert. Komt u bij zo'n controle hoofdluis tegen, dan rekenen wij erop, dat u ons daarvan direct in kennis stelt. De ouderwerkgroep hoofdluis bestaat uit de volgende ouders: **Aukje Sikkema, Wilma Lienburg, Margreet Schroor, Fokje Torensma, Louise van Ekelenburg, Hermien Visser, Tietsje Jousma, Silvia Zwerver en Natasja Wagenaar**

Hebt u vragen of opmerkingen over dit onderwerp dan kunt u altijd contact opnemen met O. Bouma. (tel. 241530)

De fotograaf

Elk jaar komt er een fotograaf op school om groepsfoto's te maken. Om het jaar worden er foto's van elk kind apart gemaakt. Dan is er ook een mogelijkheid om broertjes en zusjes tezamen te laten fotograferen. Ouders kunnen hun nog niet schoolgaande

kinderen ook meebrengen om deze samen met de schoolgaande broertjes en zusjes op de foto te laten zetten. Dit jaar worden er groepsfoto's gemaakt.

Op excursie

Enkele keren per jaar worden er door sommige groepen bezoeken gebracht aan musea, tentoonstellingen, It Fiskershúske enz. Omdat dit meestal in kleinere groepen gebeurt, worden ouders van de betreffende kinderen gevraagd om medewerking bij vervoer en begeleiding.

Ook de bezoeken van de kinderen van groep 8 aan enkele scholen voor voortgezet onderwijs vallen hieronder. M.b.t. het vervoer: **zie verder het hoofdstuk verzekeringen!!**

Afscheid

Aan het eind van het cursusjaar wordt er afscheid genomen van de leerlingen van groep 8. Dit gebeurt op een avond in de laatste week voor de grote vakantie. Meestal gaan we dan bowlen en ook wordt de inwendige mens niet vergeten. Dit alles als afscheid van acht jaar Foeke Sjoerds Skoalle.

Studie-uren

Op een aantal middagen in het schooljaar krijgen de kinderen (eerder) vrij. Ruim van tevoren krijgen de kinderen een INFO mee naar huis, waar de desbetreffende datum op staat vermeld.

Waarvoor dienen deze "studie-uren"?

In deze tijd kan het personeel wat extra tijd besteden aan allerlei zaken die voor de school van belang zijn. Het overgrote deel van deze tijd wordt besteed aan bijeenkomsten met de onderwijsbegeleider.

Elk jaar wordt een jaarplanning gemaakt voor het komende schooljaar.

Buitenschoolse sportactiviteiten

Naast de sportdag wordt er nog meer op sportgebied gedaan. Zo is er het waterpolotoernooi in het Tolhuisbad te Dokkum. De scholen strijden op sportief gebied tegen elkaar. Bij voldoende animo stelt de school de kinderen ook in staat om als schoolgroep mee te doen aan de wandeltocht in Metslawier, terwijl de groepen 1 en 2 meedoen aan de Avondvierdaagse in eigen dorp.

Als er voldoende jongens en/of meisjes zijn, dan wordt er ook meegedaan aan het gemeentelijke schoolvoetbaltoernooi, aan het gemeentelijk schoolkaatsen wordt vaak ook door één of meer parturen van de school deelgenomen. In verband met de verantwoordelijkheid is het zo, dat in principe alléén aan dergelijke activiteiten wordt deelgenomen als er voldoende ouders beschikbaar zijn voor de begeleiding van de kinderen. E.e.a. wordt wel vanuit school

gecoördineerd, maar valt niet onder de verantwoordelijkheid van de school!!! Derhalve valt eventuele schade ook niet onder de schoolverzekering!!!

Bibliotheek

Vanaf juli 2009 rijdt er geen Bibliobus meer door Noordoost Friesland. Met ingang van het schooljaar 2009 - 2010 hebben we een bibliotheek binnen de school. De collectie op school bestaat uit ruim 1500 boeken w.o. leesboeken (Nederlands, Fries en Engels), prentenboeken en informatieve boeken. Alle kinderen krijgen een abonnement met een kaartje, waarmee ze onder schooltijd boeken kunnen lenen. Er staat een computer in de school waarmee e.e.a. kan worden geregistreerd. Deze computer is rechtstreeks verbonden met de server van de Bibliotheekdienst in Dokkum. We hopen en verwachten dat meer kinderen van deze voorziening gebruik maken. Evt. boetes bij beschadiging of verlies worden aan de gebruiker doorberekend.

Voor elke leerling wordt een gebruikerspas aangemaakt waarmee boeken kunnen worden geleend. Voor het aanmaken en gebruiken van de pas en het lenen van boeken is formele toestemming van u als ouder nodig. U kunt

schriftelijk kenbaar maken aan de directie van de school als uw kind van deze dienst **geen** gebruik wenst te maken.

12. CONTACTEN SCHOOL-GEZIN

Toelating der leerlingen

Hoewel wij een Protestants-Christelijke school zijn, is onze school voor alle leerlingen toegankelijk, ongeacht hun godsdienst of levensbeschouwing. Voorwaarde is wel, dat men bereid is ons hele schoolprogramma te volgen.

Voor elk kind breekt, als het vier jaar is geworden, het grote moment aan: het mag naar de basisschool.

Van tevoren krijgt het kind de gelegenheid om tweemaal een ochtend op school te komen 'kennismaken'. Van tevoren wordt door de leerkracht hierover contact opgenomen met de ouders. Ouders kunnen hun kind van tevoren op school aanmelden. Daartoe krijgen de ouders van toekomstige leerlingen in de maand mei bericht om hun kind op een vastgestelde avond op school te komen opgeven. Indien dit gewenst wordt, is het ook mogelijk even een gesprekje te hebben met de leerkracht van de groepen 1 en 2. Men moet dit op de school kenbaar maken.

Een kind van vier jaar **mag** naar de basisschool. Wanneer een kind echter de leeftijd van vijf jaar heeft bereikt, **moet** het naar school. Dan is het kind volgens de wet leerplichtig. De voormalige "1 oktobergrens" (de overgang van de kleuterschool naar de lagere school) is komen te vervallen. Elk kind kan in acht jaar de basisschool doorlopen.

De school bestaat dan ook uit acht leeftijdsgroepen. Groep 1 t/m 4 noemen we de "onderbouw" en groep 5 t/m 8 de "bovenbouw".

Het contact dat er in de loop van de schooljaren van het kind tussen de ouders en het personeel plaatsvindt, wordt door het personeel als zeer belangrijk ervaren. Op

verschillende manieren proberen we dit contact zo goed mogelijk te houden:

De schoolkrant

Allereerst bestaat dit contact uit het vier keer per jaar verschijnen van onze schoolkrant 'Berne Nijs'.

Vlak voor de herfst-, kerst-, paas- en zomervakantie verschijnt er weer een nieuw nummer van dit blad. Hierin vindt u informatie die voor de ouders van belang is. Tevens krijgen kinderen gelegenheid om zo nu en dan iets in de schoolkrant te schrijven of te tekenen. De redactie van de schoolkrant bestaat uit enkele ouders en een leerkracht van de school. Een jaarabonnement op de schoolkrant kost € 2,50.

De Info's

Met regelmaat krijgen de kinderen een stencil mee naar huis met daarop allerlei informatie die voor u als ouder van belang is. Deze info is bedoeld om u zo goed mogelijk op de hoogte te houden met allerlei belangrijke zaken. De Info's worden ook aan de bij ons bekende E-mail-adressen verstuurd. Wijzigingen op dit gebied gaarne aan school doorgeven.

De 10-minuten-gesprekken

Twee keer per jaar, in het najaar en in het voorjaar, vinden er 10-minuten-gesprekken plaats. Alle ouders krijgen op die avond de gelegenheid om met de desbetreffende leerkracht over de vorderingen van hun kind te praten. Ook de resultaten van het leerlingvolgsysteem komen dan aan de orde. Het werk van de kinderen ligt 10 minuten voor aanvang van het gesprek ter inzage op de gang.

Ouders worden n.a.v. het rapport in februari en juni in de gelegenheid gesteld om een afspraak met de groepsleerkracht te maken. In februari is er een aparte praatavond voor ouders van de leerlingen uit groep 8. Dit in verband met de komende schoolkeuze. De leerlingen van groep 8 hebben in februari de Cito eindtoets gemaakt. Er zijn dan in

principe geen 10-minuten-gesprekjes meer (alleen op verzoek).

De informatieve ouderavond

Elk cursusjaar wordt er een informatie-avond georganiseerd.

Op deze avond kunnen verschillende onderwerpen aan de orde komen en kunnen door de ouders ook vragen worden gesteld. De bedoeling is vooral om de ouders kennis te laten maken met de manier van lesgeven, het materiaal, de methoden van het hedendaagse onderwijs. Immers tussen het onderwijs dat de ouders hebben gekregen en het onderwijs dat hun kinderen nu krijgen, zit veel verschil.

Naast deze onderwerpen worden op deze avond ook nieuwe leden van de schoolcommissie/MZR gekozen en legt de schoolcommissie verantwoording af m.b.t. het financiële verslag van de ouderbijdrage.

Rapporten

Vrij uitgebreid wordt in onze rapporten verslag gedaan van de vorderingen en gedragingen van elk kind. Deze rapporten zijn bedoeld voor de groepen 1 t/m 8 en worden twee keer per jaar uitgereikt, te weten na 20 schoolweken in jan./febr. en in de laatste week voor de zomervakantie.

Open dag

Eens per jaar krijgen de ouders/verzorgers (soms ook opa's en oma's) de gelegenheid om eens een kijkje te nemen tijdens de lessen en op die manier een indruk te krijgen van wat hun kinderen op school zoal doen.

Ouderbezoek

Wanneer zich bij een kind problemen en/of moeilijkheden voordoen, zal de desbetreffende leerkracht met de ouders contact opnemen voor een gesprek. Een dergelijk bezoek kan ook op verzoek van de ouders plaatsvinden. Ook in geval van langdurige ziekte kunt u de desbetreffende leerkracht verwachten.

Ouderavond

Elk jaar, meestal in mei/juni, wordt er een feestelijke ouderavond gehouden. Deze avond wordt grotendeels verzorgd door de kinderen zelf. Meestal wordt er een toneelstuk of een afscheidsmusical van groep 8 opgevoerd. Hiervoor wordt van tevoren geruime tijd en vaak met veel enthousiasme geoefend.

Informatie over het voortgezet onderwijs

Voor de ouders van de leerlingen in groep 8 wordt in januari een avond georganiseerd m.b.t. de schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs. Leraren van het Dockinga College en het AOC geven aan ouders van verschillende basisscholen uit de regio op locatie voorlichting. Daarnaast kunnen kinderen en ouders de open dagen bezoeken van de verschillende scholen.

Pesten is geen spelletje..... Game over!!

Iedereen weet dat het, jammer genoeg, voorkomt. Elke leerkracht weet ook dat alleen het topje van de ijsberg te signaleren valt.... Toch leggen we ons er natuurlijk niet bij neer!! Wij hebben een pestprotocol vastgelegd binnen school, waarmee voor elke leerkracht en kind duidelijk is hoe we met pesten omgaan. Bij terugkerend 'pestgedrag' wordt u als ouder ook geïnformeerd over de situatie en de te nemen stappen. Zo stellen we het pesten aan de kaak. Daarbij komen de verschillende rollen van pester, meeloper en slachtoffer aan de orde. We proberen zo een vinger aan de pols te houden, helpt u ons daar bij? Wij zullen op basis van informatie van ouders en/of kinderen altijd handelend optreden. Schroom dus niet om ons van informatie te voorzien!!!!

13. OUDERHULP

Op verschillende manieren kunnen ouders meehelpen bij activiteiten in de school. Ook op onze school kennen wij die hulp, die erg op prijs gesteld wordt. Enkele voorbeelden zijn: zwemmoeders, redactie van de schoolkrant, de handwerkhulpers, de vrijwilligers die ons helpen bij de wekelijkse creatieve middag.

Dit alles gebeurt onder verantwoordelijkheid van de groepsleerkrachten, waarbij één groepsleerkracht is aangewezen als contactpersoon. We kunnen deze hulp goed gebruiken en het is ook in het kader van ouderparticipatie een positieve zaak.

Aan het begin van het schooljaar wordt een enquête gehouden onder de ouders, waarin ze aan kunnen geven of, en wanneer, ze structureel of incidenteel het onderwijs op onze school willen c.q. kunnen ondersteunen. Deze gegevens worden in de vorm van een kaartenbak op school gebruikt, zodat we ouders gericht voor e.e.a. kunnen benaderen.

14. SCHOOLREGELS

Algemeen

Wanneer zich op wat voor manier ook vragen of problemen voordoen, waar u als ouder over zou willen praten, neem dan contact op met de school of de desbetreffende leerkracht om de zaak door te praten. De school voert een 'open-deur beleid'.

U kunt onaangekondigd op school komen om een gesprek te arrangeren met een leerkracht of de directeur. Indien het niet uit komt, wordt ter plekke een afspraak gemaakt. Ook zijn wij natuurlijk te allen tijde bereid om langs te komen.

Een zo goed mogelijk contact, op een plezierige wijze, is in het belang van het kind, de ouders en de school!

Regels

Om alles op school goed te laten verlopen zijn duidelijke afspraken en regels nodig. Veel van die afspraken zijn voor u als ouder/verzorger belangrijk om te weten.

* Als kinderen wegens ziekte of om andere redenen niet op school kunnen komen, willen we dat graag telefonisch of schriftelijk weten.

* De kinderen spelen voor schooltijd op het plein. Echter met slecht weer mogen de kinderen ongeveer 10 minuten van tevoren naar binnen gaan en rustig hun eigen lokaal opzoeken.

* Als kinderen jarig zijn, mag er getrakteerd worden. Ze mogen ook even bij de groepen langs. We hebben het liefst dat de kinderen "gezond" trakteren.

* Met gymnastiek dragen de kinderen sportkleding.

* De kinderen uit de verschillende groepen helpen mee om het terrein om de school netjes te houden.

* De leerlingen van de groepen 1 en 2 gaan door de achterdeur naar binnen en de leerlingen van de eerste drie leslokalen komen via de voordeur binnen. De leerlingen van het leslokaal aan de noordzijde van de school gebruiken de zijingang.

* Voor schooltijd blijven de kinderen buiten op het plein. Een meegenomen tas even ophangen aan de kapstok in de hal mag. Binnenblijven in de pauze gebeurt bij slecht weer. Verder mag binnenblijven alleen met toestemming van de groepsleerkracht.

* Verdere schoolregels zijn te vinden in de groepsmap.

Fietsgrenzen

De kinderen die in het dorp Oosternijkerk wonen komen lopend naar school, degenen die van buiten het dorp komen, mogen op de fiets. De fiets wordt in de fietsenstalling

neergezet. Op het plein mag niet worden gefietst.

Foto's op internet en video

Zoals u weet heeft onze school een eigen internetsite:

<http://www.foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl>

Op deze site zullen we laten zien waar wij op school mee bezig zijn en waar we voor staan. Zo kan het gebeuren dat uw kind op school tijdens een activiteit op de foto komt en die foto een paar dagen later op internet bekeken kan worden. Dit is voor uw kind en voor u natuurlijk heel leuk en ook voor familie of vrienden, die in Maastricht of Canada wonen, om maar een paar voorbeelden te noemen. Foto's zullen worden geplaatst zonder de achternamen van de kinderen er bij te noemen. We vinden het correct om u hiervan op de hoogte stellen.

Mocht u het, om wat voor reden dan ook, niet op prijs stellen, dat uw kind herkenbaar op een foto komt, die op het internet wordt geplaatst dan **verzoeken wij u vriendelijk dit schriftelijk aan school mee te delen**. Dan kunnen wij daar rekening mee houden. Het is niet nodig om dit elk jaar opnieuw aan te geven.

Daarnaast kan het voorkomen dat er in de klas van uw kind(eren) video-opnames gemaakt worden t.b.v. begeleiding/cursus van het team of één van de leerkrachten. Deze opnames worden niet verspreid, maar alleen gebruikt in het kader van de begeleiding/de studie.

We hopen dat u hier geen bezwaar tegen hebt.

15. FINANCIËN

Zwemgeld

De groepen 3 en 4 hebben één keer in de week zwemles in het Tolhuisbad te Dokkum. Hiervoor wordt een bijdrage in de kosten gevraagd. I.v.m. de nieuwe Arbo wetgeving m.b.t. het vervoer van kinderen in bussen

wordt dit bedrag aangepast tot € 3.30. Op jaarbasis is dit $38 \times € 3,30 = € 125,40$

Ouderbijdrage

Onderwijs wordt betaald vanuit de belastinggelden. Helaas blijken de vergoedingen voor heel veel delen van het schoolgebeuren ontoereikend. Lang niet alles kan uit de vergoedingen worden bekostigd. Daarom vraagt het bestuur van de ouders een vrijwillige financiële bijdrage.

Voor alle scholen van de vereniging geldt eenzelfde basisbijdrage van € 10,- per jaar. Daarnaast kunnen er per school nog andere bijdragen worden gevraagd, afhankelijk van de door de school te organiseren activiteiten. Op onze school betaalt een gezin, waarvan één kind op de basisschool zit per maand een bedrag van € 3,-. Zitten er uit één gezin meer kinderen op school, dan geldt een bedrag van € 5,- per maand.

Hoewel de ouderbijdrage in principe het karakter heeft van vrijwilligheid is het van wezenlijk belang om het onderwijs aan de scholen adequaat te verzorgen. De ouderbijdrage is dan ook, naar de overtuiging van het bestuur en de schoolleiding, noodzakelijk.

Op onze school worden onder andere de volgende zaken bekostigd uit de ouderbijdrage:

- Kerstvieringen op school
- Kosten van excursies
- Sinterklaascadeautjes voor alle kinderen uit groep 1 t/m 4
- Een bloemetje of cadeaubon voor vrijwilligers die ons regelmatig op school helpen en waar de kinderen dus profijt van hebben
- Extra kosten die een projectweek met zich meebrengt
- Traktaties bij activiteiten, schoolreisjes en schoolkamp
- Afscheidsavond van groep 8
- Het afscheidscadeau voor de schoolverlaters (Bijbel).
- Kosten jaarlijkse feestelijke ouderavond

U ziet aan dit lijstje dat de ouderbijdrage ten goede komt aan de kinderen op school. Nalaten van al deze activiteiten zou ons inziens afbreuk doen aan het hele schoolgebeuren.

Schoolreis en kamp

Dit schooljaar gaan de kinderen van de groepen 1-8 op schoolreis. De kosten hiervoor zijn:

groep 1-2	€ 20,-
groep 3-8	€ 35,-

Betaling

De vrijwillige ouderbijdrage, het schoolreisje en het zwemgeld kunnen uitsluitend per bank worden voldaan. Elk gezin krijgt een overzicht van zwemgeld, schoolreisje en ouderbijdrage, waarbij het mogelijk is om de betaling te spreiden in één, twee of vier keer, op rekening nummer 29.68.68.426 (Frieslandbank) o.v.v. 6810.00 + naam leerling.

Zending

Het zendingsgeld kunnen de kinderen elke maandagmorgen meenemen naar school. In de schoolkrant wordt vermeld voor welke projecten er wordt gespaard.

Sponsoring

Het komt af en toe voor dat de school door een bedrijf of particulier wordt gesponsord. De sponsor kan met de bijdrage geen invloed op de school uitoefenen. (Zie verder het sponsorbeleid van PCBO-Dongeradeel)

16. SCHOOLVERZEKERING

De school heeft een verzekeringspakket afgesloten, bestaande uit een ongevalverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering.

Op grond van de ongevalverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen, personeel, vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een

(beperkte) uitkering indien een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheelkundige kosten gedeeltelijk mee verzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiële schade (kapotte bril, fiets etc.) valt niet onder de dekking.

De aansprakelijkheidsverzekering biedt zowel de school zelf als zij die voor de school actief zijn (bestuursleden, personeel, vrijwilligers) dekking tegen schadeclaims ten gevolge van onrechtmatig handelen. Wij attenderen u in dat verband op twee aspecten die vaak aanleiding zijn tot misverstand.

Ten eerste is de school c.q. het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar is gebaseerd op een misverstand. De school heeft pas een schadevergoedingsplicht wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moeten dus te kort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid. Bijvoorbeeld tijdens de gymnastiekles een bal tegen een bril. Die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.

Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan 14 jaar, hun ouders) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders/verzorgers zelf een particuliere

aansprakelijkheidsverzekering hebben afgesloten.

17. DE LEERPLICHT

Wanneer kan er, buiten de vakanties om, vrijaf worden gegeven?

Vijfjarigen mogen, na overleg met de directeur, 5 à 10 uren per week verzuimen. Toestemming om te mogen verzuimen kan bij de directeur - **uitsluitend schriftelijk** - worden gevraagd in geval van jubilea, huwelijk enz. Verder kan aan kinderen toestemming worden verleend de school niet te bezoeken bij:

- a. Verhuizing
- b. Huwelijk van bloed- en aanverwanten tot en met de vierde graad
- c. Ernstige ziekte van bloed- en aanverwanten tot en met de vierde graad.
- d. Bij geboorte van een broertje of zusje
- e. Bij erkende huwelijks- en ambtsjubilea van bloed- en aanverwanten tot en met de vierde graad
- f. Als het voor de ouders/verzorgers absoluut onmogelijk is om tijdens de schoolvakanties vakantie op te nemen door de aard van het bedrijf waarin de ouders werken. Dit is echter voor ten hoogste tien schooldagen per jaar en er moet zo mogelijk een werkgeversverklaring worden getoond.

De eerste twee weken van een schooljaar mag nooit vrijgegeven worden voor een vakantie.

- g. Andere, zeer bijzondere gevallen.

De directeur wordt geacht de afwezigheid van leerlingen te registreren en bij ongeoorloofd schoolverzuim dit te melden bij de leerplichtambtenaar van de gemeente. Er wordt daarom een dringend beroep op de ouders/verzorgers gedaan om zoveel mogelijk alles in vakanties en op vrije woensdagmiddagen te regelen.

Dit is om te voorkomen dat de kinderen de aansluiting met de groep zullen missen.

Mocht een kind niet op school kunnen komen, bijvoorbeeld wegens ziekte, wilt u dit dan de

school laten weten? Een telefoontje, liefst voor schooltijd wordt door ons erg gewaardeerd (tel. 24.15.30). Vooral voor de leerkrachten van de jongere groepen is het van belang te weten hoe het komt dat een kind nog niet op school is. De volledige verzuimregeling ligt ter inzage op school.

Op onze school hebben we maatregelen genomen inzake lesuitval bij ziekte van een leerkracht. Allereerst wordt er zoveel mogelijk vervangen door deeltijders van de school (die de kinderen immers kennen). Daarnaast is er binnen de schoolvereniging een invallersbestand. Op onze school is voor een invaller een lespakket voor de eerste dag aanwezig en wordt er tevens een leerkracht aangewezen als aanspreekpunt.

Schorsing en verwijdering

Soms is een bestuur genooddaakt een leerling te schorsen of te verwijderen. *Schorsing* is aan de orde wanneer de directie bij ernstig wangedrag van leerling en/of ouder onmiddellijk moet optreden en er tijd nodig is voor het zoeken naar een oplossing.

Verwijdering is een maatregel bij zodanig ernstig wangedrag, dat het bestuur concludeert, dat de relatie tussen school en leerling (ouders) onherstelbaar is verstoord. Een beslissing tot schorsing of verwijdering moet met uiterste zorgvuldigheid worden genomen en valt onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

18. VEILIGHEIDSBELEID

Arbobeleid

Een onderdeel van het veiligheidsbeleid op school vormt het arbobeleid. In dit beleid wordt op basis van een risico inventarisatie bekeken hoe het met de veiligheid in het kader van de arbeidsomstandigheden en gebouwen etc. is gesteld. Dit leidt in een cyclus van vier jaar tot een aantal verbeterplannen, die jaarlijks met instemming van de MR worden uitgevoerd.

Veiligheidsprotocol

In dit raamplan worden alle afspraken betreffende veiligheid voor binnen- en buitenschoolse activiteiten bij elkaar gebracht. Het doel van een veiligheidsprotocol is dat alle betrokkenen op de hoogte zijn van de afspraken rondom veiligheid, opdat we gezamenlijk proberen de veiligheid voor de ons toevertrouwde leerlingen te optimaliseren.

De volgende hoofdstukken zijn opgenomen:

1. Gebruik speelplaatsen.
2. Gebruik gymzaal.
3. Gebruik gangen.
4. Schoolreis.
5. Kamp.
6. Excursievervoer.
7. Verkeersexamen.
8. Externe sportactiviteiten.
9. Interne schoolactiviteiten.
10. Crisisdraaiboek

Er wordt op school een incidentenregistratie bijgehouden.

Verder hebben we op school een pestprotocol.

Calamiteiten

In de school is een calamiteitenplan. In dit plan wordt beschreven hoe er in noodsituaties gehandeld moet worden. Een onderdeel daarvan vormt het ontruimingsplan. Dit plan oefenen we één keer per jaar. Een ontruiming van het gebouw betekent, dat we de kinderen elders onderdak moeten bieden bij een calamiteit. De Bining, het kerkgebouw aan de Langgrousterwei, biedt ons in een voorkomend geval onderdak. Bij een echte calamiteit worden de kinderen **uitsluitend** vanuit de Bining, na 'aftekening' door de leerkracht, aan ouders meegegeven. Dit om, ook in een panieksituatie, de veiligheid en het overzicht te waarborgen.

Verkeersveiligheidslabel

In het schooljaar 2005 - 2006 zijn we met een project rond verkeersveiligheid gestart, met als doel het behalen van het Verkeers-

veiligheidslabel (VVL). Binnen dit project richten we ons op de volgende 'gebieden':

- Schoolbeleid
- Verkeerslessen en projecten
- Praktische verkeersproeven
- Schoolomgeving
- Ouderbetrokkenheid

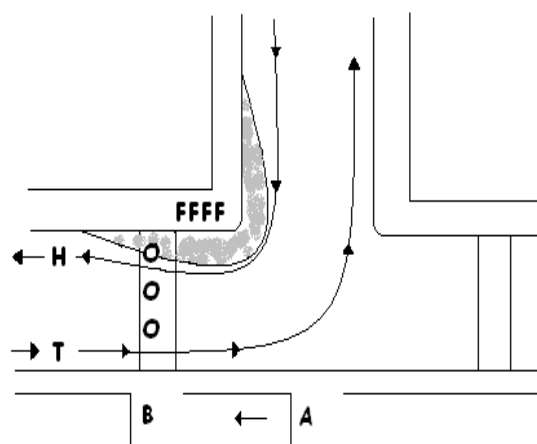
Het project wordt aangestuurd door een werkgroep waar leraren en ouders deel van uitmaken. In juli 2007 is de Foeke Sjoerds Skoalle als verkeersveilige school gelabeld. Verkeerseducatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor school én ouders. Twee ouders hebben zitting in de werkgroep:

- Vacature
- Antje Kuiper, tevens verkeersouder

Telefoon- en adresgegevens van de verkeersouder worden achter in de schoolgids vermeld.

Verkeerssituatie voor de school

Maart 2007 hebben de gemeente Dongeradeel, Veilig Verkeer Nederland, de Politie en een aantal ouders van onze school advies uitgebracht over de verkeerssituatie voor de school. Dit advies is in het kader van het VVL opgenomen in het verkeerseducatieplan van de school. Met ingang van dit schooljaar 2007 - 2008 willen we de verkeerssituatie voor de school als volgt aanpassen. Met name voor het halen en brengen van kinderen met fiets of auto willen we afspraken maken met u als ouders. Puntsgewijs volgt hier een opsomming van de afspraken:

- O: Alle kinderen steken hier over, lopend of met de fiets aan de hand, bij het in- en uitgaan van de school. De kinderen van de groepen 1 - 4 worden door de leerkracht 'over de weg gezet'.
- F: Ouders die kinderen op de fiets halen wachten hier om samen met de kinderen via de Terp het dorp in te fietsen.
- H: Hier parkeren ouders de auto als de kinderen worden opgehaald. Er geldt één rijrichting via de Terp naar de Langgrousterwei! Ook als ouders met het kind de school ingaan, hier parkeren. Aan de trottoirzijde in- of uitstappen!! Bestuurders begeleiden evt. het kind over de weg naar het plein.
- T: 'Tút, der út en Troch'. Hier kunnen kinderen aan de trottoirzijde uitstappen en er geldt één rijrichting; De auto kan via de Terp de weg vervolgen.
- Fysieke aanpassingen:
  - De uitgang van het schoolplein is van locatie A naar B verplaatst.
  - Het trottoir bij F wordt verbreed, door de 'sluis' die hierdoor ontstaat wordt de snelheid van het verkeer aan de Langgrousterwei teruggebracht en de oversteekplaats voor de kinderen smaller! De gemeente Dongeradeel zal dit werk moeten uitvoeren, maar heeft dit tot op heden nog niet op de prioriteitenlijst gezet. Dit onderdeel blijft derhalve als advies bestaan.
  -

Vervoer van kinderen met auto's

Regelmatig komt het voor dat ouders worden gevraagd om te rijden met schoolkinderen naar voorstellingen, excursies e.d. Ook leerkrachten maken daarbij gebruik van eigen auto's. Wij willen u erop wijzen, dat bij een dergelijke activiteit een inzittendenverzekering noodzakelijk is!! De leerkrachten hebben privé een dergelijke verzekering afgesloten of kunnen dit via een mantelcontract bij de werkgever regelen,

maar deze mogelijkheid is er voor ouders niet.

Wij gaan er van uit dat u een dergelijke verzekering hebt afgesloten, als u kinderen van school vervoert!!

Daarnaast zijn alle inzittenden verplicht een autogordel te dragen, ook in dit geval dient de bestuurder hierop toe te zien.

Voorname zaken komen wellicht wat formeel bij u over, maar wij vermelden dit voor de veiligheid van uw kind en om te voorkomen dat u achteraf met vervelende consequenties wordt geconfronteerd.

Vanaf 1 maart 2006 geldt het volgende:

- Kinderen kleiner dan 1,35 m moeten een autostoeltje of zittingverhoger gebruiken
- Kinderen groter dan 1,35 m en volwassenen (18 jaar en ouder) moeten de autogordel gebruiken en mogen zo nodig ook een zittingverhoger gebruiken
- De autostoeltjes en zittingverhogers moeten goedgekeurd zijn volgens ECE-reglement 44/03 (of hoger: 44/04). Dit is te zien aan een keuringslabel of -sticker. Voor een goede werking moet het autostoeltje of de zittingverhoger op de juiste manier zijn vastgezet

Te weinig plaats

Als op de achterbank al twee autostoeltjes of zittingverhogers in gebruik zijn, is er vaak geen plaats meer voor een derde. In zo'n geval mag een kind vanaf 3 jaar op de overgebleven zitplaats de gordel gebruiken.

Vervoer van 'andere' kinderen

Van ouders en pleegouders wordt verwacht dat ze voor hun eigen kind een autostoeltje of zittingverhoger in de auto hebben. Maar er rijden misschien ook wel eens andere kinderen mee, bijvoorbeeld bij een excursie van de school. Voor deze kinderen kan niet altijd een autostoeltje of zittingverhoger aanwezig zijn. Bij dit soort incidenteel vervoer over beperkte afstand (dus niet op een vakantiereis) mogen op de achterzitplaatsen kinderen vanaf 3 jaar (maar niet de eigen kinderen) volstaan met gebruik van de gordel. Zorg, als dit soort vervoer vaker

voorkomt, toch voor één of meer extra autostoeltjes of zittingverhogers, want dat is echt veel veiliger.

19. SAMEN VERANTWOORDELIJK

De school vraagt uw steun

Wij stellen het bijzonder op prijs dat u uw kind naar de Foeke Sjoerds Skoalle stuurt en zien dat als een blijk van vertrouwen in het team en in de school. Er is ons alles aan gelegen om dat vertrouwen ook waar te maken. Maar we willen het wel graag samen met u doen. Samen zijn we verantwoordelijk voor onze kinderen. Alleen door samen te werken, dienen we het belang van onze kinderen. En, zoals leerkrachten met één mond moeten spreken, zo zullen ook de ouders en de school elkaar moeten steunen. Ook hierin vragen onze kinderen duidelijkheid. Steun aan een leerkracht is van wezenlijk belang voor zijn/haar functioneren in de klas. Wanneer, om wat voor reden dan ook, school en ouders tegenover elkaar komen te staan, zijn de kinderen de verliezers.

Maar als u toch een klacht hebt?

Het bestuur van onze school is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Primair en Voortgezet Onderwijs. Deze klachtencommissie is bedoeld als *sluitstuk* van een regeling, waarop kan worden teruggevallen als er beslist geen oplossing gevonden kan worden. De klachtenregeling geldt voor een ieder die bij de school betrokken is, zoals teamleden, leerlingen, ouders, bestuursleden, ondersteunend personeel enz. Klachten kunnen gaan over bijvoorbeeld begeleiding van leerlingen, toepassing van strafmaatregelen, beoordeling van leerlingen, de inrichting van de schoolorganisatie, seksuele intimidatie, discriminerend gedrag, agressie, geweld en pesten.

Als u als ouder/verzorger meent een klacht te moeten indienen, neem dan eerst contact op met de betreffende groepsleerkracht en/of de directeur van de school

(afhankelijk van de aard van de klacht). Wij bieden ruime gelegenheid om onderwijskundige, gedragsmatige of andere zaken met u te bespreken. Indien u na deze eerste stap nog van mening bent dat er ook op een ander niveau over de klacht moet worden gesproken, bijvoorbeeld omdat u ontevreden bent over de afhandeling, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon van onze school inzake klachten.

Deze contactpersoon heeft geen bevoegdheid de melding te onderzoeken maar zorgt voor de eerste opvang van de melder en kan (indien gewenst) deze begeleiden bij het indienen van een klacht bij de vertrouwenspersoon. U kunt ook rechtstreeks het bevoegd gezag (het bestuur), de vertrouwenspersoon of de klachtencommissie benaderen.

De onafhankelijke vertrouwenspersoon heeft tot taak na te gaan of de klacht kan worden opgelost tussen klager en aangeklaagde. Na overleg met de vertrouwenspersoon bepaalt u of de klacht bij het bevoegd gezag, bij de landelijke klachtencommissie of bij justitiële instanties wordt ingediend.

De vertrouwenspersoon neemt met u de procedures door en bewaakt deze ook.

Klachten voor de klachtencommissie dienen uitsluitend schriftelijk en voorzien van naam, adres en handtekening te worden ingediend. Een aangeklaagde heeft er recht op te weten wie hem beschuldigt en waarvan. Een klachtencommissie spreekt overigens geen recht, maar brengt advies uit aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag bepaalt uiteindelijk of het advies wel of niet wordt opgevolgd.

De volledige klachtenregeling alsmede klachtenprocedure liggen ter inzage op school.

Uw kind en de jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg volgt de gezondheid en ontwikkeling van kinderen van 0-19 jaar. De GGD is partner binnen het Centrum voor Jeugd en Gezin. Alle kinderen ontvangen op 5-jarige leeftijd en in groep 7

een uitnodiging voor een gezondheids-onderzoek door de doktersassistent, arts of verpleegkundige. Voorafgaand aan het onderzoek ontvangen de ouders/ verzorgers een vragenlijst.

5-jarige kinderen

Dit onderzoek bestaat uit een uitgebreid lichamelijk onderzoek en een gesprek over opvoeding, gedrag en gezondheid, zoals groei, motoriek, spraak en taal.

Groep 7

Dit is een onderzoek van de lichamelijke groei en een gesprek over opvoeding, gedrag, sociale ontwikkeling.

Ouders, kinderen of de school (in overleg met ouders) kunnen bij vragen of zorgen altijd terecht bij de jeugdgezondheidszorg voor een extra onderzoek of gesprek. U kunt zelf contact opnemen met de jeugdarts of -verpleegkundige van GGD Fryslân Jeugdgezondheidszorg via 088 22 99 444.

Seksuele intimidatie

Zoals zo velen zijn wij geschokt door de publicaties over seksuele intimidatie op scholen. Naast grote bezorgdheid over deze vergrijpen is er ook het gevoel van geschokt vertrouwen dat menigeen bezighoudt. Daarom is ons er alles aan gelegen om samen met u deze problematiek te voorkomen en te bestrijden door middel van een gerichte en effectieve aanpak. Wat u moet weten:

-We spreken van seksuele intimidatie, wanneer het kind mondelinge of lichamelijke gedragingen van een leerkracht of medeleerling als bedreigend ervaart. Het kind zelf bepaalt wat ongewenst is en dit kan van mens tot mens verschillen.

-Wanneer deze situatie zich onverhoopt zou voordoen, kunt u dat melden bij de vertrouwenspersoon (zie verder bij hetgeen hierboven vermeld wordt betreffende contactpersoon, vertrouwenspersoon en klachtencommissie)

Contactpersoon:

Froukje Dijkstra, De Schans 40
9101 HR Dokkum tel. 0519-292791

Vertrouwenspersoon:

Mevr. Carolien Wicherson,
GGD Fryslân
tel. 088-2299444
Harlingertrekweg 58
Postbus 612, 8901 BK Leeuwarden
vertrouwenspersonen@ggdfryslan.nl

Klachtencommissie Christelijk Onderwijs:

T.a.v. mw. Mr A.C. Melis-Gröllers
Postbus 694, 2270 AR Voorburg

tel. 070 - 3861697

fax. 070 - 3481230

Email: info@klachtencommissie.org

Website: www.klachtencommissie.org

Onderwijsinspectie:

Klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld: meldpunt vertrouwens-inspecteurs: 0900 - 113111.

Ouders en CO

Ouders met vragen over onderwijs (zoals overgaan en zittenblijven, het schoolreisje, schoolkamp, groepsgrootte, pesten, de ouderbijdrage, leerplicht, medezeggenschap en alle overige onderwijsvragen) kunnen terecht bij de landelijke informatie- en

adviesdienst 0800-5010, voor ouders over onderwijs. De 5010-medewerkers van OUDERS & COO zijn in het telefonisch keuzemenu bereikbaar via keuzetoets 1, en dan 3 (gratis nummer). Ouders kunnen hun vraag tevens per mail stellen, en ontvangen binnen drie schooldagen antwoord. Ga naar www.ouders-5010.nl en stel uw vraag over onderwijs. OUDERS & COO is de landelijke ouderorganisatie voor christelijk en oecumenisch onderwijs

20. SCHOOLTIJDEN

Groep 1:

Maandag:	8.30 - 11.45	uur
5-jarigen	13.00 - 15.15	uur
Dinsdag:	8.30 - 11.45	uur
Woensdag:	8.30 - 12.00	uur
Donderdag:	8.30 - 11.45	uur
5-jarigen	13.00 - 15.15	uur
Vrijdag	8.30 - 11.45	uur

Er zit een duidelijke opbouw in het aantal uren dat de kinderen naar school gaan. Voor kinderen die voor het eerst op school komen, is de onderwijstijd duidelijk korter dan de kinderen in de groepen 4 t/m 8 van de school.

Kinderen van 4 jaar mogen een paar dagdelen per week minder naar school gaan. Wij adviseren u hiervan bij voorkeur niet 's ochtends, maar 's middags gebruik te maken. 5-jarige kinderen uit groep 1 gaan in ieder geval 's middags ook naar school.

Groep 2:

Maandag:	8.30 - 11.45	uur
	13.00 - 15.15	uur
Dinsdag:	8.30 - 11.45	uur
Woensdag:	8.30 - 12.00	uur
Donderdag:	8.30 - 11.45	uur
	13.00 - 15.15	uur
Vrijdag:	8.30 - 11.45	uur

Groep 3:

Maandag:	8.30 - 11.45	uur
	13.00 - 15.15	uur
Dinsdag:	8.30 - 11.45	uur

	13.00 - 15.15	uur
Woensdag:	8.30 - 12.00	uur
Donderdag:	8.30 - 11.45	uur
	13.00 - 15.15	uur
Vrijdag:	8.30 - 11.45	uur
	vrij	

Groep 4 t/m 8:

Maandag:	8.30 - 11.45	uur
	13.00 - 15.15	uur
Dinsdag:	8.30 - 11.45	uur
	13.00 - 15.15	uur
Woensdag:	8.30 - 12.00	uur
Donderdag:	8.30 - 11.45	uur
	13.00 - 15.15	uur
Vrijdag:	8.30 - 11.45	uur
	13.00 - 15.15	uur

Dagelijks is er 's morgens een pauze van 15 minuten.

21. VAKANTIEROOSTER

Herfst	17 okt t/m 21 okt
Kerst	26 dec t/m 6 jan
Voorjaar	27 febr t/m 2 maart
Pasen	6 april t/m 9 april
Meivakantie	30 april t/m 4 mei
Hemelvaart	17 mei t/m 18 mei
Pinksteren	28 mei t/m 29 mei
Zomervakantie	23 juli t/m 31 aug
Laatste schooldag	20 juli
	's middags vrij

Bij dit vakantierooster is rekening gehouden met het feit dat de groepen 1 t/m 4 in totaliteit 3520 uren naar school moeten in een periode van 4 jaar.

Het minimaal aantal lesuren voor de groepen 5 t/m 8 is 1000 uren per jaar. Het werkelijke aantal uren dat de kinderen naar school gaan, ligt echter hoger. Hierdoor is het mogelijk, dat de kinderen ad hoc nog een aantal dagdelen per jaar vrij zijn. Deze vrije dagen zullen tijdig op een Info worden vermeld.

22. GROEPSINDELING

Als gevolg van een dalend aantal leerlingen wordt er in de school met 5 groepen gewerkt. Een ochtend in de week krijgen de groepen 3, 4 en 5 in een enkele groep les; In het overzicht aangeduid met (...).

Groep 1/2

Jannie Meijer-Braaksma

maandag, dinsdag morgen

Sippy Koster-Visser

woensdag, donderdag en vrijdagmorgen

Op maandag- en donderdagmiddag hebben de kinderen van groep 1/2 les.

Groep 3

Jacqueline Eelkema-Kamp

maandag t/m woensdag

Pietie van der Meer-De Groot

donderdag en vrijdagmorgen

Groep 4/5

Sonja Smit

maandag en dinsdag

Gryt Bottema

woensdag, donderdag en vrijdagmorgen

Pietie van der Meer-De Groot (4)

vrijdagmiddag

Sippy Koster-Visser (5)

vrijdagmiddag

Groep 6/7a

Reinder Tolsma

maandag t/m donderdagmorgen

Reinouw Streekstra-Dijk

donderdagmiddag en vrijdag

Groep 7b/8

Fokeline ter Laak-Veenstra

maandag t/m woensdag

Jannie Meijer-Braaksma

donderdag en vrijdag

Algemeen

Expressie groep 5-8

Donderdagmiddag van 14.00 - 15.15 uur is er expressie m.m.v. vrijwilligers.

Interne begeleiding

Froukje Dijkstra is IB'er van onze school: maandag en donderdag aanwezig.

Onderwijsassistent

Maandag t/m woensdag, donderdag is **Rennie Damstra** op school. Zij werkt als onderwijsassistent in de verschillende groepen en begeleidt kinderen individueel of in groepjes.

Directeur

Onno Bouma is tevens directeur van C.b.s. De Rank te Metslawier. Binnen PCBO-Dongeradeel zijn in totaal vijf meerscholendirecteuren aangesteld. Als meerscholendirecteur zal hij ernaar streven om 4 dagen in de week op elke school een dagdeel aanwezig te zijn. Daarnaast is hij altijd telefonisch te bereiken. Zijn mobiele nummer is op school bekend. Het overige telefoonnummer is:

c.b.s. De Rank 241817

23. GYMNASIEK- + ZWEMTIJDEN

Zwemmen groep 3 en 4:

Dinsdag: 13.45 - 14.30 uur

De zwembus vertrekt om 13.15 uur en is rond 15.00 uur weer in Oosternijkerk.

Gymnastiektijden:

Groep 6/7a en 7b/8 om de week:

dinsdag: 14.30 - 15.15 uur

Groep 6/7a vrijdag: 09.15 - 10.00 uur

Groep 4/5 vrijdag: 10.15 - 11.00 uur

Groep 3 vrijdag: 11.00 - 11.45 uur

Groep 7b/8 vrijdag: 14.30 - 15.15 uur

24. MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De Wet Medezeggenschap Onderwijs (1982) stelt verplicht dat elke school binnen de organisatiestructuur een medezeggenschapsraad heeft. Deze raad stelt zich ten doel om mee te praten en mee te beslissen over beleidszaken die met de school of met het bestuur te maken hebben. Zij kan signalen van de achterban (personeel en ouders) onder de aandacht brengen van het bestuur.

De rechten en plichten zijn opgenomen in een medezeggenschapsreglement. Wanneer u vragen heeft over de MR dan kunt u altijd contact opnemen met één van de leden. De namen en adressen vindt u elders in deze schoolgids. Sedert juni 1997 is er tevens een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad in functie. Deze raad houdt zich bezig met schooloverstijgende zaken, dat wil zeggen, zaken die alle 16 basisscholen binnen de Vereniging voor PCBO-Dongeradeel betreffen.

betreffende school. Een lid van de schoolcommissie is tevens lid van het Advies Platform van de Vereniging.

25. SCHOOLCOMMISSIE

Op elke school binnen de schoolvereniging is een schoolcommissie aangesteld. De schoolcommissie bestaat uit leden die op onze school kinderen hebben. Deze commissie is onder verantwoordelijkheid van het bestuur belast met:

- A. Het onderhouden en verstevigen van de contacten met de leden en ouders.
- B. Het mede zorgdragen voor de identiteitsbewaking en -ontwikkeling conform grondslag en doelstellingen vastgelegd in de statuten.
- C. In overleg met de directeur mede zorgdragen voor het dagelijks beheer van de school.
- D. Het mede uitvoeren van de door het bestuur genomen besluiten, voor zover van toepassing op de school.

De schoolcommissie is bevoegd gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan het bestuur en de schoolleiding van de

26. NAMEN EN ADRESSEN

De school

Bezoekadres: Langgrousterwei 21 9137 RL Oosternijkerk 241530
Postadres: Postbus 1504 9100 CA Dokkum
E-mailadres: school@foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl
Internetsite: <http://www.foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl>

Personeel

Directeur:

Onno Bouma Holwerterdyk 26 9145 RK Ternaard 571380
E-mailadres: directie@foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl

Leerkrachten:

Jannie Meijer Buorfinne 36 9137 SE Oosternijkerk 241569
Reinder Tolsma De Lyts Ein 16 9137 SH Oosternijkerk 241593
Fokeline ter Laak Reiddomp 6 9101 HK Dokkum 292536
Jacqueline Eelkema Flecht 6 9103 PH Dokkum 220482
Gryt Bottema Meidoorn 4 9103 SH Dokkum 297687
Sippy Koster Miedemastraat 56 9103 NG Dokkum 242157
Sonja Smit v. Tuinenlaan 23 9103 PJ Dokkum 298075
Pietie v.d. Meer Flieterpsterdyk 49 9176 GH Lichtaard 297423
Reinouw Streekstra Skânserswei 22 9133 DV Anjum 321478

Onderwijsassistent:

Rennie Damstra Blauwlandsreed 4 9113 PH Wouterswoude 0511-422272

Intern begeleider:

Froukje Dijkstra De Schans 40 9101 HR Dokkum 292791
E-mailadres: ib@foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl

Coördinator ICT:

Reinder Tolsma De Lyts Ein 16 9137 SH Oosternijkerk 241593
E-mailadres: ict@foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl

Conciërge:

Ans Machiela Mr. Klokweg 4 9104 JB Damwoude 0511-243405

Tussenschoolse opvang

Contactpersoon schoolcommissie:

Minke van der Wagen Wiesterwei 17 9143 DP Nes 589887

Coördinator:

Aukje Sikkema Bollingwier 1 9137 CE Bollingawier 241512
E-mailadres: tso@foekesjoerds-pcbodongeradeel.nl

Penningmeester:

Minke van der Wagen Wiesterwei 17 9143 DP Nes 589887

Verkeersouder

Antje Kuiper Mounewei 14 9137 RJ Oosternijkerk 241384
vacature

De medezeggenschapsraad

Namens de ouders:

Djoke Wilman	Mounewei 20	9137 RJ	Oosternijkerk	241785
Vacature				

Namens het personeel:

Froukje Dijkstra	De Schans 40	9101 HR	Dokkum	292791
Reinouw Streekstra	Skânserwei 22	9133 DV	Anjum	321478

G.M.R.

Froukje Dijkstra	De Schans 40	9101 HR	Dokkum	292791
------------------	--------------	---------	--------	--------

De schoolcommissie

Voorzitter en lid Adviesplatform PCBO-Dongeradeel:

Fokje Torensma	De Lyts Ein 10	9137 SH	Oosternijkerk	241523
----------------	----------------	---------	---------------	--------

Secretaris en contactpersoon TSO:

Minke van der Wagen	Wiesterwei 17	9143 DP	Nes	589887
---------------------	---------------	---------	-----	--------

Penningmeester:

Christiaan Miedema	Griene Wei 2	9137 SB	Oosternijkerk	571173
--------------------	--------------	---------	---------------	--------

Leden:

Janet Postmus	Lou Sânen 13	9137 RE	Oosternijkerk	242394
---------------	--------------	---------	---------------	--------

Piet Terpstra	Berchhúzen 7	9137 CG	Oosternijkerk	589653
---------------	--------------	---------	---------------	--------

Theo Dorhout	Lou Sânen 14	9137 RE	Oosternijkerk	241824
--------------	--------------	---------	---------------	--------

Het deskundigen bestuur van PCBO Dongeradeel:

Voorzitter/identiteitszaken/GMR:

dhr. L. de Blécourt	Kweekschoolstraat 4	9101 AC	Dokkum	297201
---------------------	---------------------	---------	--------	--------

Secretaris/PR zaken:

mevr. M. Boonstra	Hemmingaweg 2	9151 HP	Holwerd	561661
-------------------	---------------	---------	---------	--------

Penningmeester:

dhr. P. Reitsma	Kouwe 20	9103 PE	Dokkum	220219
-----------------	----------	---------	--------	--------

Personeelszaken:

dhr. S. Wesseling	Gasthuisstraat 12	9101 LD	Dokkum	292111
-------------------	-------------------	---------	--------	--------

Directie PCBO-Dongeradeel

Algemeen directeur:

dhr. Tj. Waslander				222045
--------------------	--	--	--	--------

secretariële ondersteuning:

mw. H. Vlasma				fax 220784
---------------	--	--	--	------------

				222736
--	--	--	--	--------

<i>kantooradres:</i>	Altenastreek 66	9101 BA	Dokkum	
----------------------	-----------------	---------	--------	--

<i>postadres:</i>	Postbus 2	9100 AA	Dokkum	
-------------------	-----------	---------	--------	--

<i>e-mailadres:</i>	directie@pcbo-dongeradeel.nl			
---------------------	------------------------------	--	--	--

Schoolarts

Mevr. M. Beiboer	GGD. Noord Friesland		Leeuwarden	088-2299444
------------------	----------------------	--	------------	-------------

Inspectie van het onderwijs

info@owinsp.nl	www.onderwijsinspectie.nl	vragen over onderwijs (gratis)	0800-8051
--	--	--------------------------------	-----------

